Pirmutinis Darbo žmonių Dienraštis. Išeina kasdien apart nedėldienių.

LAISVĖ

LITHUANIAN DAILY

Kaina Suv. Valst. ir Kanadoj — metams $7.00; pusei — $3.50; 3 mėnesiams — $2.00. Kitose šalyse: metams $9.00; pusei — $4.50

No. 78. Telephone Stagg 3878. Brooklyn, N.Y., Pėtnyčia, 1 Balandžio (April), 1921 Pavienio numerio kaina 4c. Metai XI, Dienr. III.

VOKIETIJOS REVOLIUCIJA PLEČIASI

DAUG GYVASČIŲ KRITO MŪŠIUOSE TARPE POLICIJOS IR REVOLIUCIONIERIŲ

Generalio Streiko Ugnis Apima Visą Šalį

Jungtinių Valstijų kareiviai smaugia revoliucionierius.

Jiejie pagelbėjo Wirges miestą "paliuosuoti" iš komunistų rankų.

Streikininkai paėmė į savo rankas Ruh'ro audinyčias.

True translation filed with the Postmaster of Brooklyn, N. Y., on March 31, 1921, as required by the Act of October 6, 1917

Berlynas, 31 d. kovo. — Nepaisant, kad Vokietijos buržujinė valdžia džiaugiasi ir tikrina pasauliui, jog Vokietijos darbo žmonių dabartiniai sukilimai silpsta ir kad jie mažai svarbos turį, revoliucionieriai plečia savo darbuotę po visą šalį. Mainų ir agrikulturinių distriktų darbininkai vis labiau supranta naudą generalinio streiko ir vis labiau plečia jį.

Wirges miesto majoras, nepaisydamas, kad amerikiečiai yra jojo "neprietieliai", prašė jų pagelbėti atimti Wirges iš revoliucionierių rankų. Šie su mielu noru sutiko. Pasirodo, kad Jungtinių Valstijų kareiviai ima dalyvumą smaugime kilančių Vokietijos darbininkų. Juo tolyn, juo daugyn jie tai atlieka.

Valdžia praneša, kad vakar dienos mūšiuose žuvo apie 60 asmenų.

Revoliucionierių jiegos, sugrupuotos Groebes miesto, vidurkely tarpe Hallės ir Leipsigo, vakar dieną labai aštriai susirėmė su valdžios agentais. Apie du aficieriai ir 10 paprastų kareivių žuvo iš valdžios pusės. Tame mieste manoma, kad revoliucionieriai labai stipriai yra apsiginklavę.

50 žuvo Vestfalijoje.

Penkios dešimtys asmenų tapo užmušta Gevelsberge, Vestfalijoje, kur valdžios policija buvo užpuolusi ant darbininkų ir juosius nugalėjusi. Mat, tas miestas buvo paimtas į darbininkų rankas.

Tuo pačiu sykiu monarchistiniai elementai irgi pradeda kelti savo juodas galvas. Vakar, pav., grupė monarchistų turėjo savo pokilį Adlon viešbutyje, kur baronas von Wangenheim pasakė:

"Vokietija ir vėl privalo sukilti, bet ne delei socialistinės respublikos įsteigimo, bet delei garbingos monarchijos".

Nors komunistiniai elementai šiame mieste užsilaiko labai ramiai, tačiaus valdžia susirūpinusi. Visoki būdai padaryti delei apsaugojimo miesto nuo riaušių. Nepaprastoji "saugumo" policija yra gerai apginkluota. Įsteigti tam tikri teismabučiai, į kuriuos toji policija privalo atgabenti suimtuosius sukilimuose dalyvavusius asmenis. Šiandien tapo oficialiai paskelbta, kad nei vienam komunistui nebus duota amnestija.

Suareštuota 100 komunistų.

Valdžios pranešimais remiantis Solingen mieste apšauktasis generalinis darbininkų streikas, neišsilaikė. Tasai miestas yra užimtas britų kareiviais. Pastarieji susitarę su miesto policija sutrėmė kiekvieną darbininkų pasijudinimą. Mat, valdžios sargai pasiskubino pirmiau apsiginkluoti ir susimobilizuoti, negu darbininkai, ir delei to darbininkai nepasiekė savo tikslo.

Dresdene ir Duesseldorfe buvo patsai centras darbininkų sukilimo. Darbininkai paėmė į savo rankas keletą mainų. Apie 100 komunistų, tarpe kurių randasi 14 moterų, tapo suareštuota Dresdene.

Daviniai skelbia, kad Jena, centras garsių stiklo fabrikų, yra aprėptas generalinio darbininkų streiko. Darbininkai kontroliuoja Karl'o Zeiss akinių dirbtuves. Elektros gaminimo įstaigos, gatvekarių operavimas ir kitoki viešieji darbai šiame mieste tapo supralyžiuoti generaliniu streiku.

Teritorija tarpe Hallės ir Leipsigo yra širdimi komunistų sukilimų. Visoki susinešimai tarpe viršpaminėtų miestų tapo suspenduoti.

Hallės miestas be jokių šviesų. Komunistai iššaukė pajiegos gaminimo darbininkus į generalinį streiką.

Mannheime įvyko aštrus darbininkų su policija susirėmimas. Jame žuvo trys darbininkai. Penki tapo sužeisti.

Leuna chemikalų išdirbystės, pasak pranešimų, perėjo į valdžios rankas. Apie 1,000 darbininkų tapo suareštuota.

Vakar dieną visoje šalyje tapo sužeista apie 300 komunistinių elementų. Apie tiek pat tapo sužeista ir iš valdžios pusės.

CHARLES SAKO, JIS VYKSIĄS ISPANIJON.

Nabagui nepavyko sukelti Vengrijos monarchistus, tai jis vėl važiuos "savais keliais."

Budapeštas, Vengrija, 31 d. kovo. — Po aštria militarine priežiūra, buvusis Austro-Vengrijos imperatorius Charles, sako, kad jis norįs "gražiuoju" apleisti šią šalį ir vykti į Ispaniją.

Ispanų atstovas, grafas Reale de Guarcia, pasakė Vengrijos valdžiai, kad šis ex-imperatorius yra po Ispanijos protekcija ir toji šalis jį maloniai priimsianti.

APIE 14 MILIONŲ PUSKVORČIŲ DEGTINĖS IŠGERTA LEGALIU BŪDU.

O kiek jos išgėrė "nelegaliu" būdu, kiek tapo išgerta "naminės"?

Washingtonas, 30 d. kovo. — Nuo prasidėjimo prohibicijos, Jungtinių Valstijų daktarai išrašė 13,800,000 receptų delei gavimo po puskvortę degtinės. Reiškia, Amerikos žmonės legaliu būdu išgėrė 13,800,000 puskvorčių degtinės. O kiek jie jos išgėrė "nelegaliu" būdu, tai tik jie vieni težino.

APVOGĖ BAŽNYČIOS KASĄ.

Mineola, L.I., 29 d. kovo. — Užvakar nakčia kažin kokie vagiliai įsiveržė į episkopalų bažnyčią ir apvogė josios kasą.

Jie išekspliodavo bažnyčios "seifą", kuriame rado $2,000. Ekspliožija išnešė bažnyčios viršų.

Vagiliai ne tik kad pinigus išsinešė, bet taipgi pasiėmė ir bonką "švento vyno", kurį kunigėlis ragaudavo laike bažnytinių ceremonijų.

Apart to, tapo išnešta šlaip daug brangių bažnytinių "tulšių".

SUSIKIRTO SINDIKALISTAI.

Barcelona, Ispanija, 31 d. kovo. — Vienas sindikalistas tapo užmuštas ir du sužeisti mūšiuose, kurie iškilo tarpe frakcijų.

ŽEMĖS DREBĖJIMAS SYRACUSE.

Syracuse, N.Y., 31 d. kovo. — Vakar dienos nakčia čionai buvo jaučiamas lengvas žemės drebėjimas. Tūluose namuose esantieji paveikslai ant sienų buvo siūbuojami ir kaikur barškėjo indai.

KU KLUX KLAN ORGANIZACIJOS NARIAI AUGA

Sakoma, jinai turinti apie 30,000 narių šiaurinėse valstijose.

Chicago, Ill., 31 d. kovo. — Ku Klux Klan (slaptoji, bet legališka amerikiečių organizacija, kurios seniau tikslas buvo skersti juodveidžius, o dabar josios "programa" apimanti ir radikalus. — Red.) vis pasekmingiau buriasi į šiaurines Jungtinių Valstijų dalis.

Jinai turinti 7,000 narių tik Chicagoje, pasak Edward Clark, keliaujančio Klan agento, kuris dabar nuvyko į Georgia valstiją raportuoti apie tai savo vyriausiam karaliui, pulkininkui W. J. Simmons.

Pasak to kaniečio, jie turį apie 4,000 narių New Yorke. Aplelinkėse irgi nemažai turį. Viso šiaurinėse valstijose Ku Klux Klan turįs apie 30,000 narių.

BULGARIJOS MINISTERIJA TRAUKIAMA ATSAKOMYBĖN

Parlamentas priėmė tąjį skundą; Radoslavovo kabinetas bus baudžiamas.

Sofija, Bulgarija, 31 d. kovo. — Vakar šios šalies parlamentas užgyrė skundą, kuris yra paduotas ant V. Radoslavovo ministerijos, viešpatavusios prieš šalies įėjimą karan. Toji ministerija traukiama atsakomybėn delei josios politikos, kuriai dėka, Bulgarija patapo karo auka. Tąją ministeriją teis augščiausias šalies teismas.

ATVYKSTA 14 ŠIMTŲ AIRIJOS VAIKŲ.

Queenstown, Arija, 31 d. kovo. — Airijos jaunimas pradėjo labai emigruoti. Šią savaitę išplaukė iš šios šalies apie 14 šimtų vaikinų ir merginų į Ameriką.

GAUDYS SLACKERIUS.

Tą darbą varys Amerikos legiono "karžygiai".

Indianapolis, 31 d. kovo.— Karo departmentas pasiskelbė duosiąs visų "slackerių" vardus Amerikos legionui, o šis jieškosiąs jųjų po visus Amerikos kraštus. Tas darbas, pasak karo departmento, būsiąs pradėtas su 1 d. balandžio mėnesio.

Visi asmenys, prasišalinę nuo karinės tarnystės, bus jieškomi. Tąjį darbą atliks Amerikos legiono nariai.

VĖL IŠŠLAVĖ LAUKAN VIENĄ SOCIALISTĄ.

New Yorko valstijos assembly "apsivalo" nuo "negeistinų elementų".

Albany, N. Y., 31 d. kovo. — Vakar šios valstijos Assembly nusprendė išmesti iš savo tarpo socialistą atstovą, Henry Jager, kuris yra išrinktas iš New Yorko miesto, 14-to distrikto. Balsavimas buvo sekantis: už išmetimą balsavo 77 atstovai, o prieš — 62. Išmestas delei to, kad laike jo išrinkimo Jager gyvenęs New Jersey valstijoje.

NEGRAI BĖGA IŠ VERGIJOS.

Atlanta, Georgia, 31 d. kovo. — Graudus reginys matosi šiame mieste. Čion pribūna šimtai pabėgėlių negrų. Jie apleidžia Jasper apskritį, kuriame tapo nužudyta 11 jųjų viengenčių. Šie juodspalviai bijosi, kad "civilizuotieji" baltieji nepradėtų jųjų skerst ten, kad nepadarytų generalinių pogromų.

Čionai pribuvę juodveidžiai negauna sau butų, tokiu būdu jiems prisieina daug vargo pakęsti.

PRANAŠAUJA "SAUSUMĄ."

Washingtonas, 31 d. kovo. — Teisingumo ministeris Daugherty vakar išsireiškė, kad jis manąs, jog su kitais dvejais metais ši šalis pasidarys daug "sausesnė" ir tokiu būdu valdžiai bus mažiau darbo su kova prieš "šlapiuosius".

MEKSIKIEČIAI SUPLĖŠĖ AMERIKOS VĖLIAVĄ.

Tampa, Florida, 31 d. kovo. — Sakoma, kad Meksikos jūreiviai Alvarado mieste, netoli Vera Cruz, suplėšę Amerikos vėliavą. Baisus triukšmas iškilo čionai delei to incidento.

MISINGIO IŠDIRBĖJAMS KRAMTOMOS ALGOS.

Ansonia, Conn., 31 d .kovo. — American Brass Co. paskelbė, kad jinai nukramtanti savo darbininkams algas po 10 ir po daugiau nuošimčių.

NEGRAS ASSEMBLYMANAS.

Trenton, N.J., 31 d. kovo. — Pirmu sykiu šios valstijos istorijoje pasirodė parlamento (assembly) atstovų tarpe negras, Walter Aleksander.

Jis tapo išrinktas iš Essex apskričio.

VIVIANI ATSILANKĖ PAS PREZIDENTĄ

Šis Francijos pasiuntinys taipgi aplankė ir Hughes'ą.

True translation filed with the Postmaster of Brooklyn, N. Y., on March 31, 1921, as required by the Act of October 6, 1917

Washingtonas, 31 d. kovo. — Francijos pasiuntinys Viviani jis čion atvyko, pasak jo paties, delei paačiavimo Amerikai už stojimą į karą ir kitais "mandagumo" reikalais) aplankė vakar šalies prezidentą, Hardingą. Jis ten pareiškė Francijos geismą tęsti ir ant toliau su šia šalimi draugiškus ryšius ir padėkavojo Amerikai,kad jinai pagelbėjo sukriušinti vokiečius. Išbuvo pas prezidentą apie 20 minutų.

5 d. balandžio prezidentas ruošia Baltajam Name pietus šiam pasiuntiniui.

"Ponas Viviani apsilankė palinkėti prezidentui Hardingui gerų linkėjimų nuo Francijos", sako oficialinis Baltojo Namo pareiškimas, išleistas po jo apsilankymui. "Jis buvo apsilankęs su su Francijos ambasadorium. Viviani išreiškė norą, kad tarpe šiudviejų šalių tęstųsi ir ant toliau draugiškumo ryšiai. Taipgi ačiavo šiai šaliai už josios nuopelnus, padarytus karo metu, kurie buvo atlikti po jojo pirmam atsilankymui".

Pirmu sykiu Viviani buvo apsilankęs 1917 metais kaipo francūzų karo misijos galva.

Viviani taipgi apsilankė pas valstybės departmento ministerį, Hughes. Nieko ypatingo nebuvo nuspręsta, kadangi Viviani nemoka kalbėti angliškai, o Hughes nemoka kalbėti francūziškai.

Padaręs savo mandagumo žygius, Viviani , manoma, dabar imsis dirbti tam, delei ko jis čion atvykęs.

OKLAHOMOS PARLAMENTAS REIKALAUJA PRASIŠALINIMO GUBERNATORIAUS.

Oklahoma City, Okla., 31 d. kovo. — Šios valstijos atstovų butas reikalauja, kad prasišalintų gubernatorius Robertson delei to, kad jis nepajiegiąs sutvarkyti kaip reikiant valstijos reikalų.

AMERIKIEČIAI DETEKTYVAI EIS KALĖJIMAN.

Mosbach, Baden, Vokietija, 31 d. kovo. — Karl Neuf ir F. Zimmer, amerikiečiai detektyvai, kurie išdrįso nuvykti Vokietijon ir bandyti pagriebti paskilbusį Amerikos slackerį, Bergdoll'ą, ir kurie tapo už tai nuteisti po keletą metų kalėjiman, pradės savo bausmes šiandien. Jie nedavę nei jokios apeliacijos.

VALSTYBĖS DEPARTMENTAS KURSTO RUSIJOS ŽMONES

Litvinovas sako, kad Jungtinės Valstijos savo atsakymu stengiasi sukelti rusus prieš jų pačių reikalus.

Amerika yra klaidingai informuota.

True translation filed with the Postmaster of Brooklyn, N. Y., on March 31, 1921, as required by the Act of October 6, 1917

Revelis, Estonija, 31 d. kovo. — Maksimas Litvinovas, Tarybų Rusijos pasiuntinys Estonijoje, besvarstydamas Jungtinių Valstijų valstybės departmento atsakymą į Rusijos pasiūlymą užmegsti komercinius ryšius, sako:

"Aš gailiuosi, kad Rusijos liaudis supras šią Hughes'o notą kaipo pasikėsinimą kišties į Rusijos vidujinius reikalus ir diktuoti jiems kaslink nusistatymo jųjų visuomeninių reikalų, ir kad jie pasakys, jog revoliucijos laimėjimas, delei kurio jie kovėsi per daugiau negu tris metus, nėra parduodamas.

"Asmeniškai aš nesu palinkęs manyti, jog Jungtinių Valstijų departmentas tikrai mano, ir bijosi, kad amerikiečių, kurie atsilankys Rusijon su prekybos tikslais, nebus saugios nuosavybės ir gyvastys. Tokis valstybės departmento supratimas yra paremtas ant neteisingų informavimų ir nežinojimo šiandieninės Rusijos vidujinės padėties ir lai šis dalykas nebūna kliūtimi įsteigimui komercinių sutarčių.

"Varde mano vyriausybės, aš turiu garbės pareikšti, kad visos apsaugos bus suteikiamos amerikiečiams pirkliams ir jųjų importuotom prekėms, ir taipgi bus padarytos reikalingos garantijos delei pridabojimo tarptautinės prekybos teisių ir muitų.

"Aš jaučiu, kad prekybos ryšiai greitu laiku bus atnaujinti. Tik priėmimas proponuojamos Rusijos misijos į Jungtines Valstijas galėtų suskubinti tai padaryti, kuomet prašalintų tuosius nesusipratimus ir neteisingus informavimus, kurie matosi pono Hughes'o pareiškime".

MICHIGANO VALSTIJA STOJA UŽ MIRTIES BAUSMĖ.

Lansing, Mich., 31 d. kovo. — Šios valstijos žemesnysis parlamentas atmetė įnešimą, kad būtų panaikinama mirties bausmė šioje valstijoje. Tik dviem balsais buvo pralaimėta šis billius.

THE LITHUANIAN DAILY LAISVĖ
Published by
Lithuanian Co-operative Publishing Society, Inc.
Every day, except Sunday, at 455 Grand St., Brooklyn, N. Y.
Telephone Stagg 3878.
early subscribtion rates in U. S. $7.00; foreign countries — $9.00.
ered as second class matter March 11, 1914, at the Post Office at Brooklyn, N. Y., under act of March 3, 1879.

ONAI PEŠASI -- ŽMONĖMS STRĖNOS BRAŠKA

Vokiečių darbo žmonės baisiai pasipiktinę Antan-es imperialistų plėšrumu. Apie šeši milionai Vokietijos arbininkų arba visai nedirba, arba dirba pusę laiko. Bet kiečių politikai, tie vilkai avies kailyje, nei nemano e politinę sutartį su Rusija, nors sutartis su ja tuo-us numalšintų Briandų ir Lloyd Georgų apetitus.

Vokiečių užsieninių reikalų ministeris Simons, ku-s taip smarkavo Londone, namo parvykęs, visai kito-a giesmę gieda. Jisai, išdalies, teisina francūzų ir an- imperialistus ir pasakoja Vokietijos žmonėms, kad Antantės kraštų žmonės gyvena labai sunkiose sąly-se.

Žinoma, kad sunkiose sąlygose gyvena. Bet juk tie igai, tos visos kontribucijos, kurias sumokės Vokieti-neis į kišenių Anglijos ir Francijos darbininkų. Iš visko pasipelnys tik buržuazija, tik politikieriai. Gi mokės tuos pinigus ne Vokietijos kapitalistai, bet Vo-tijos darbo žmonės, kurie per metų metus liksis be no lašo, be mėsos šmotelio. Juk ir dabar geriausiai kamas Berlyno darbininkas uždirba 12,000 markių etus, o pragyvenimas, su šeimyna iš dviejų vaikų, ma-mažiausiai atsieina 15,000 markių.

Be to, Antantės imperialistai uždėjo dideles taksas visų prekių, išgabenamų iš Vokietijos. Tas taksas ima į savo kišenių ir, tuo pačiu laiku, apsisaugoja Vokietijos pramonininkų konkurencijos. Žinoma, tinoje pasekmėje, tai tap-pat atsiliepia ant darbinin-kailio. Gi vokiečių kapitalistai, matydami, kad jųjų talas, įdėtas į pramonę, neduoda tiek daug nuošim-pradeda kelti savo kapitalą į Švediją, Olandiją, Pie-meriką ir net Franciją.

Juo mažiau Antantės imperialistai bijosi revoliuci-judėjimo Vokietijoj, tuo labiau auga jų apetitas, tuo snius jie stato reikalavimus, dažnai užmiršdami ne žmogaus, bet ir arklio sensą.

Tokie autoritetai kapitalistinio biznio srityje, kaip urnal of Commerce" prirodinėja, kad talkininkai ai prilips liepto galą, jeigu reikalaus iš Vokietijos iau, negu ji gali duoti. Nuo perdidelio agresyvumo ergsti Antantę ir toks laikraštis, kaip Londono onomist". Tuo tarpu, republikonų organas N. Y. ald'as", savo korespondento Swing'o lūpomis pasa-, kiek vargo jisai matęs Vokietijoje. Jis rašo: "Di-dauguma Vokietijos darbininkų ne tik negali nusi-ti tiek maisto, kiek nusipirkdavo prieš karą, bet jie gali nusipirkti sau drabužių."

Bet ką čia kalbėt apie tuos faktus? Jie žinomi vi-skaitančiajai publikai. Vokietijos darbininkam var-s didžiausias, gi Vokietijos kapitalistai ne vienaip, tai aip pasiliuosuoja nuo kryžiaus naštos, perkeldami ją svetimų pečių.

Stebėtinas dalykas, kaip tai istorija pasikartoja kitusiose politinėse sąlygose ir kaip daug panašumo pe įvairių šalių patriotų.

1871 metais Bismarkio kariuomenė buvo okupavus veik trečdalį Francijos ir Prūsų Šeilokas reikalavo iš ancūzų "savo svaro mėsos" lygiai tokiuo jau nuožmu-u, kaip to reikalauja dabar francūzų Šeilokas.

Savo veikale "Piliečių Karas Francijoje" K. Mark-s rašo: "Kas gi turėjo išmokėti tuos penkis miliar-us (bilionus)? Tiktai prievartos būdu nuversdami res-bliką, grobišiai, prisivogę turtų, tikėjosi suversią vi-s karo sunkenybes ant gamintojų pečių. Francijos be-alinis nuvargimas kusė tuos patriotus, esančius po aug-a prieglauda svetimųjų užkariautojų, pabaigti išlauki- karą piliečių karu."

Kad karo naštą, karo kontribuciją numesti nuo avo pečių ant darbo žmonių pečių, Francijos kapitalis-i smaugė darbininkų klesą, slopino komuną. Kuomet n 1871 metais pasisekė nuslopinti revoliucinį judėji- tuomet suversti visą bėdą ant darbo žmonių jiems palyginamai labai lengva.

O ar ne tą patį daro dabar Vokietijos buržuazija? pindama komunistinį judėjimą, neduodama Vokieti-s revoliucijai susisiekti su Rusijos revoliucija, vokie-ių buržuazija verčia savo šalies darbo žmones jungo učiais, tikrais baudžiauninkais.

Bet Vokietijos buržuazija tuo lengviau atlieka savo lemtą darbą, kad jai padeda taip vadinamieji socialde-kratai-prigulmingi ir neprigulmingi. Kuo galėdami aip įsimanydami jie remia savuosius ponus.

Jeigu ne socialjudošiai, Vokietijos revoliucija būtų ėjusi.

A. Vincaitis.

LAIKRAŠČIŲ IR GYVENIMO APŽVALGA

MIRĖ AKYPLĖŠA KUN. BUKAVECKAS.

23 d. kovo, Ansonijoj, mirė kunigas V. Bukaveckas. Tai buvo vienas bjauriausių akyplėšų. Jis, kaip ta pašėlus katė, kiekvienam kibo akin, kiekvieną traukė teisman, kas tik drįso ką nors apie jį prasitarti. Jis provojosi veik su visais, neklerikaliniais, lietuvių laikraščais. Jis kibo ir prie "Laisvės", bet, žinoma, špygą gavo. Jis rašinėjo plūstančio turinio tokius laiškus, kokių neišdrįstų rašyti ir žemiausiai doroje nupuolęs žmogus. Bjauresnio akyplėšos lietuvių kunigų tarpe nebuvo.

Jeigu tikėti kunigų žodžiams, kad visi kunigai yra Kristaus vietininkai, tai jau Bukavecką nieku būdu negalimą prie tokių priskaityti. Jį galima priskaityti prie savos rūšies peštukų, kurie, progai pasitaikius, gali ir kumštį pavartoti prieš kiekvieną ką nors nemalonaus išsitarusį jo adresu.

LAIMĖS, KIEK ZABLACKAS ANT MUILO.

18 d. balandžio prasidės derybos tarpe Lenkijos ir Lietuvos atstovų del Vilniaus ir apielinkių. Žinoma, derybose visą galę pasilieka sau Tautų Lygos komitetas. Lietuvos valdžia daug deda svarbos šitom derybom, bet mes drąsiai sakome, kad ji laimės tiek, kiek Zablackas ant muilo. Juk Tautų Lyga su dūšia ir kūnu atsidavus Lenkijai. Ji Silezijoj nepaisė net plebiscito, kuriam iki šiol tiek daug svarbos dėta. Juk remiantis plebiscito pasekmėmis, Silezija privalo pasilikti Vokietijai, tuo tarpu talkininkai bei Tautų Lyga, kaip pasielgė? Pačias turtingiausias vietas atiduoda Lenkijai. Lyginai taip bus ir su Lietuvos-Lenkijos derybomis Vilniaus klausimu.

Negana to. Kada abi šalys rengiasi prie derybų, Vilniaus srityje Želigovskis savo armiją didina. Tuo tarpu Tautų Lyga yra neva įsakius, kad Želigovskis savo armiją demobilizuotų. Ar tai Tautų Lyga nežino, kad Želigovskis nepildo jos įsakymo? Ji gerai žino, vienok nuduoda nežinanti. Gi Lietuvos buržuazija vis dar bičiuliuojasi su Tarybų Lyga, vis dar turi viltį, kad ji pasielgs bešališkai, kad išspręs Vilnių ir apielinkes Lietuvai.

Jeigu Lietuvos buržuazija norėjo savo rankose laikyti Vilnių, kuomet jį buvo Tarybų armija atėmus iš lenkų ir pavedus lietuviams, tai nuo to laiko privalėjo draugiškai sugyventi su Tarybų valdžia ir prisidėti prie Raudonosios Armijos, kuri, su pagelba Lietuvos armijos būtų galutinai sukriušinus Lenkijos militarizmą. Bet tuomet Lietuvos buržuazija sulošė judošišką rolę; kaip tik gavo nuo Tarybų valdžios Vilnių, Raudonajai Armijai atstatė vilko iltis, o Lenkijai ir talkininkams pradėjo rodyti lapės uodegą. Tuomet Lietuvos valdžia ir visa buržuazija šaukė, kad bolševikai yra didesni priešai, negu lenkai. Girdi, lenkus gali suvaldyti Tautų Lyga, o bolševikų niekas nesuvaldys. Tuomet Lietuvos valdžia visais galimais būdais kenkė Raudonajai Armijai, vejančiai lenkus iš Vilniaus teritorijos. Kur tik raudonarmiečiai peržengdavo rubežių, atsidurdavo Lietuvos teritorijoj, Lietuvos valdžia tuojaus tuos raudonarmiečius nuginkluodavo ir internuodavo.

Dabar už tokius Lietuvos buržuazijos darbus, be abejonės, Lenkija ir jos globėjai, talkininkai, atsimokės savaip. Dabar jau ir Lietuvos tūli diplomatai permato visa tai, vienok dar ramina save ir sykiu mulkina Lietuvos liaudį, sakydami, kad palaukite, viskas bus gerai — Tautų Lyga viską atliks.

KOVA SU APGAVIKAIS.

Tarybų valdžia veda kovą su apgavikais, ne su gatviniais apgavikais, bet su tais, kurie pasivadinę Kristaus vietininkais, kurie sakosi skleidžia Kristaus mokslą, — rodo žmonėms kelią dangun, o patys nori pasilikti ant žemės. Rusijoj labai daug buvo šventų vietų, labai daug buvo priperėta "šventųjų", kurių kūnus laikė altoriuose ir skelbė žmonėms, kad jie ir dabar randasi tokie pat, kokie išrodė gyvais, kad jie nepūsta ir nesupus. Ir štai Tarybų valdžia dabar daro revizijas tiems "šventiesiems" ir daro ne slaptai, bet viešai, sušaukdama minias.

Savo laiku "Laisvėje" buvo rašyta apie atidengimą tūlų "šventųjų" grabų, kuriuose buvo prikišta visokių skudurų. Dabar vėl "Rosta" rašo apie padarytą reviziją Tambove "švento" Serafimo Sarovskio "kūnui". Prie atidarymo grabo dalyvavo nuo daugybės įstaigų atstovai, sukviesti net iš trijų apielinkinių gubernijų, daugybė žmonių, dvasiškija ir trys gydytojai. Prieš pat atidengsiant grabą, dvasiškija bandė neprileisti, aiškino, kad susirinkusieji neverti matyti "šventojo" kūną ir t. t. Bet, matydama, kad tuomi nieko negelbės, pastatė išlygas, kad atidarius grabą, žiūrėtų tik valdžios atstovai, bet "šventojo" kūnas nebūtų rodomas žmonėms. Vienok ir tas negelbėjo.

Kadangi valdžios atstovai griešni žmonės, tai jie paliepė dvasiškijai atidaryti grabą. Po ilgų ginčų dvasiškija, nors labai nenorėdama, išpildė tą paliepimą.

Koplytėlė, kurioje buvo "šventojo" kūnas, pasirodė esanti sidabrinė, viduje sienos paauksuotos; viduje koplytėlės buvo "kiparisinio" medžio grabas, kuriame po brangiomis šilkinėmis, auksu išsiuvinėtomis užklotėmis, pasirodė figura, įvyniota į juodą šilkinį audeklą. Kada tą audeklą nuėmė, tai figura buvo apsiūta baltu audeklu. Perpjovus tą audeklą, tai pasirodė, kad figura padaryta iš vatos; ant rankų buvo užmautos tam tikros makštys, pasiūtos iš šilko, atausto auksu ir sidabru (parča); vietoje kojų, buvo prisegti čeverykai su dideliais ametistais (brangus, blizgantis krištolas) ir žemčiūgais. Vatoje rasta seni, pakrikę kaulai. Pagaliaus, kada daktarai pradėjo žiūrinėti, ar visi žmogaus skeleto kaulai, tai trūko nugarkaulio, šonkaulių, kelių kaulų apatinės žiaunos. Barzdos ir galvos rudi plaukai buvo pririšti kaspinais prie kaukės. Visus kaulus kilnojo dvasiškija, nes tik ji viena turi teisę prie "šventųjų" kūnų dasilytėti. Tūlų kaulų dalys buvo jau nupuvę, tūli apipelėję ir tie pelėsiai pridžiūvę.

Kada dvasiškija kilnojo tuos skudurus ir iš vatos rinkinėjo kaulus, tai krutančių paveikslų mašinos visą laiką dirbo. Vėliaus, kada viskas iš grabo buvo iškelta, valdžios atstovai pavelino visiems susirinkusiems eiti arčiau apžiūrėti "šventojo nepūnamą kūną." Po visų ceremonijų, tie visi daiktai buvo sudėti į tam tikrą stiklinę skrynę ir užpečėtyti keturiomis pečėtimis.

Visa tuo labai žingeidavo tikintieji, kurie iki šiol vaikštinėjo ir meldėsi prie to "šventojo". Bet už tai dvasiškija labai pyko ant valdžios, kad ji visiems parodė tą apgavystę.

NORĖČIAU APLEISTI

Norėčiau apleisti tave, pasauli,
Nes gyvenimas ramumo nerodo,
Juk nuo lopšinės iki amžiaus vyro
Vergaut turčių klesai jau nusibodo!

Negaila apleisti tave, pasauli.
Nors brangaus triūso daug tavyj padėjau.
Nors dirbau, puošiau ir taupiai gyvenau,
Bet gerbūvio vistiek neapturėjau!...

Tad kam kamuotis tavyje, pasauli,
Jeigu visus vargus galiu užbaigti?
Juk yra rūmas amžinos buveinės...
Jame, nuėjus, nieko nereiks veikti!

Aš noriu apleisti tave, pasauli,
Kad sunkių vargų daugiau nekentėti;
Noriu užmerkti akių žvilgėsį
Ir taip per amžius ramiai sau ilsėtis.

Nes tiktai tuomet, brangusis pasauli,
Užmiršiu žaizdas aš savo krūtinės,
Kuomet ilsėsiuosi karste lavono
Po šalta uždanga žemės-tėvynės...

J. Aceris.

Komunistai ir Buožės

Komunistų Internacionalo 2-jo kongreso rezoliucijoj apie žemės klausimą yra įdomi vieta apie tai, kaip mes turim žiūrėti į stambesnius valstiečius, į buožes, kurie paprastai samdo keletą darbininkų, kuriuos Lietuvoj paprastai vadina bernais, mergomis ir pusmergėmis. Šie buožės savo gyvenimo papročiais paprastai labai panašūs į mažažemius: jie tankiausiai ir patys dirba laukų darbus, pas juos toki pat papročiai, kaip ir pas kitus kaimiečius. Bet tarp jų ir mažažemių, o dar labiau tarp jų ir lauko darbininkų yra didelis skirtumas. Į bažnyčią jie važiuoja bričkoj, kuomet mažažemis eina pėščias; bažnyčioj jis stovi arčiau prie dievo, tankiai turi giminę kunigą, kuris ne tik materiališkai padeda jam, bet ir su dievu labiau taiko. Toliau, toks ūkininkas buožė, žinoma, geriau valgo, gražiau pasirėdęs, jis šimtelius krauna, kad bagotesnius žentus nusipirkti ir t. t. O kas svarbiausiai, jis samdo darbininkus ir darbininkes, kuriuos nevalija prie sunkiausių darbų, su rūpesčiu, kad pigiau jį turėti, kad daugiau iš jo pelno gauti. Po truputį jis virsta tikru kaimo buržuju, kad ne vieną dvarininką perviršija. Žmonių priežodis irgi jau seniai išskyrė buožių veislę iš paprastų kaimiečių tarpo. Ne dykai lietuvių priežodis sako: "Gaspadinė, kaip statinė; gaspadorius, kaip dūdorius". Ką tai reiškia? Tai mums sako, kad žmonės jau seniai patėmijo, kad paprastai ūkininkės buožienės, jei tik jos neligonės, labai diktos, storos (matyti, ne nuo sunkių darbų!), o ūkininkai buožės turi geras gerkles, kad garsiai rėkti ant savo šeimynos ("bernų" ir "mergų"). Tai ne koks "siuskis" ar "šlaitas". "Kas tris destinas, kaip Geryliukas, arba visai žemės neturi — tokius visus šlaitais vadinu... ir gana", rėkia Žemaitės buožė Leonas ("Rudens vakaras"). Visai kiti žmonės buožės. "Šeimininkė — nebejauna, — rašo Žemaitė, — bet porą riestainių suėsi, kol aplinkui apeisi..." — Tikra statinė, kaip priežodis sako.

Komunistų Internacionalo rezoliucija sako, kad į kovą su šios rūšies ūkininkais turi būt atkreipta didelė domė. Reikia paliuosuoti darbininkus ir darbininkes nuo šių kaimo buržujų, nuo "statinių" ir "dūdorių" naudojimo. Jei proletariatas laimės mieste, tai neišvengiamai šis ūkininkų sluogsnis griebsis net ginklo, kad nuversti darbininkų valdžią. Lietuvoj, kur miestuose proletariato ne taip daug, su buožėmis kova daug sunkesnė, užtai ją ir nuosakiau reikia vesti. Mes žinom, kad Lietuvoj, kada tenai dalinai buvo Sovietų valdžia (1919 m.), tai aršiausiais jos priešais buvo kaip sykį buožės, o taipogi kunigai ir inteligentija, išėjusieji tankiausiai iš buožių tarpo.

Kad kova su buožėmis suteiktų geresnius vaisius, būtinai reikia daugiau darbuotis tarp lauko darbininkų, organizuoti juos, kad kada bus sovietų valdžia, jie galėtų tvirtai laikyti savo rankose valdžią. Reikia dirbti ir tarp mažažemių, kad ir jie ateityj remtų sovietų valdžią, nes tik sovietų valdžia gali pilnai paliuosuoti juos nuo dvarininkų ir kapitalo naudojimo. Šis darbas reikalingas, kad ateityj būtų lengviau kovoti su buožėmis. Lietuvoj buožės stiprūs, turtingi, supranta savo klesos reikalus ir jie taip lengvai nepaleis valdžios iš savo rankų, o jei darbininkai laimės, tai dar ne kartą mėgins ją nuversti, kad vėl užsirioglinti ant darbininkų ir mažažemių sprando.

Jei darbininkai paims valdžią į savo rankas, tai jie jokiu būdu neturės leisti buožių į savo sovietus. Buožėms sovietuose neturės būti vietos, nors ir gražiausiai jie kalbėtų, nors ir didžiausiais darbininkų draugais ir sovietų valdžios šalininkais sakytųsi. Buožės — tai darbininkų klesos priešai ir jie sovietuose gal dirbti tik darbininkų nenaudai. Į sovietus galima [illegible] leisti tik mažažemius, tik tuos, kurie nelaiko nuolatinių samdininkų, kurie nenaudoja svetimo darbo, bet ir tuomet Lietuvoj sovietuose turi vadovauti darbininkai, ir jų tenai turi būti dauguma. Sovietų valdžia — tai darbininkų valdžia, tai darbininkų klesos diktatūros įvykdinimas. Mažažemiai sovietuose Lietuvoj gali ir turi būt vien pagelbininkais darbininkams, nes sovietų valdžiai rūpi ir mažažemių gerovė.

Vienok, jei darbininkai laimės, jei valdžia pereis į jų rankas, tai jie imsis tuojau už buožių. Jie, palies tik stambiausius buožes — tikrus dvarininkus. Kiti pasiliks, bent laikinai, ant savo ūkių, jei jie neis atvirai prieš darbininkų valdžią. Bet jei buožės drįstų nuversti darbininkų valdžią, jei jie drįstų sukilti, tai jie bus be mielaširdystės užgniaužti. Tuomet visas turtas nuo jų bus atimtas, žemės konfiskuotos. Žinoma, tos žemės, kurių buožės patys nedirba ir samdo kitiems (atiduoda į randą), tos žemės bus atimtos ir paliktos naudotis jų samdytojams (randauninkams).

Šioj dvasioj komunistai ir turi vesti savo darbą Lietuvos kaime. Priešai ir draugai turi žinoti, ko nori komunistai.

Su buožėmis kova, — kova del kaimo proletarų, pusiau proletarų ir mažažemių labo.

(Iš Liet. "Kom." N2,1921 m.)

PO AŠTUONIŲ METŲ

Mislinčius.

Šių metų kovo 4 d. suėjo lygiai aštuoni metai nuo dienos, kada pirmą kartą įžengė į Washingtono Baltąjį Namą p. Woodrow Wilsonas, kaipo Jungtinių Am. Valstijų prezidentas.

1912 metų rinkimai davė Amerikos Demokratų Partijai nepaprasto triumfo, nes nuo daugelio metų nebuvo demokrato prezidento. Amerikos publika yra labai paviršutinė, nesigilina į svarbesnes problemas, bet visa ką bando išrišti rankos pamojimu, keliais žodžiais. 1908 metais Amerikoj siautė pramoninis krizis. Politikieriai paskelbė, kad tai kaltė republikoniškos administracijos ir akli "jankiai" tam įtikėjo — reikia pakeisti republikonus demokratais, nes republikonai prasti šeimininkai. Kad ekonominiai kriziai yra pasekmė kapitalistinės gamybos, apie tai "jankiam" ne galvoj; mat, tai svetimžemių išmislas.

Ir taip tie bėdini Amerikonai keičia partijas, kaip panelė pirštinaites. Apart 1908 metų krizio, buvo trustų klausimas, muitų klausimas ir begales kitų, kuriuos demokratai žadėjo išrišti. Be šių klausimų, demokratam gelbėjo dar ir ta aplinkybė, kad nabašninkas Rooseveltas buvo sukėlęs, taip vadinamą "progresyvę audrą" Amerikos politikoj. Republikonų partija skilo, todel nei viena jos dalių nelaimėjo. Demokratam tas išėjo ant naudos. Demokratai išstatė savo vyriausį trupą, kokį tik turėjo, p. W. Wilsoną. Wilsono nominavimui ir išrinkimui daug gelbėjo ir W. J. Bryanas.

Wilsonas Amerikoj buvo žinomas, kaipo istorikas, rašytojas, kolegijos profesorius ir "nepermaldaujamas demokratijos gynėjas". Paklausus, ar buvo tikrenybėje Wilsonas demokratijos (buržujinės) gynėjas, mes gautume negatyvį atsakymą. Wilsonas, ir savo būdu, ir įsitikinimu, ir veikimu— buvo **didžiausias autokratas.** Autokratas jis buvo, ir kolegijoj, ir New Jersey's gubernatoriaus kedėj, ir prezidento katedroj. Žinoma, jis turėjo šiek tiek **pakantos** aštuonioliktojo amžiaus demokratinėms svajonėm. Jis grožėdavosi skaitymais apie demokratiją ir juos gerbė. Be to. Jis turėjo ir supratimo apie demokratinį valdymąsi ir tas žinojimas jam neapsakomai buvo naudingas mulkinimui minių. Apie pritaikymą tų demokratinių metodų prie jo administracijos — negalima buvo nė svajoti, žinant Wilsoną.

Kad Wilsonas buvo autokratu, tai jau galima matyti, kad ir iš jo elgimosi su ministeriais. Pirmasai ministeris Bryanas negalėjo su juo sugyventi, turėjo rezignuoti. Bryano vietą užėmė kitas įžymus politikierius Lansingas. Šis buvo, faktinai, prašalintas paties Wilsono. Tik toksai vergas, kaip Colby pajiegė išlaikyti iki galui savo tarnystę.

(Iš "Liberator") Anglijos kapitalistai norėjo pagrobti Užkaukazyje visus alicjų šaltinius, bet jų reikalai likosi nukryžiavoti ir jau neprisikels iš numirusių, nes sargyba budi.

Demokratinė Wilsono administracija nepajiegė išrišti bedarbės klausimo nei pragyven. reikmenų brangumo. "Likvidavimas" muitų ir "ardymas" trustų virto tikruoju fiasko,iš taip didelio šauksmo apie juos. Smulkioji kompeticija pramonėj taip pat neįsikūnijo. Trustai niekad taip nežydėjo, kaip Wilsono laikais, kuris sakėsi, kad turįs trustus saujoj. Demokratai nežino ar nenori žinoti, kad trustai yra pasekmė pramoninio besiplėtojimo ir jie pasiliks, nežiūrint, kas ką apie juos sakys. Trustus reikia ne griauti, bet paimti į visuomenės rankas (darbininkiškos valstybės laiku) ir paversti juos visuomeninio gaminimo organais.

Vyriausias bandymas Wilsono tarptautinės politikos, be abejonės, yra jo veikimas karo laiku. Bet pirma, negu jis nuvažiavo į Versalę taikos darytų, mes turėjome progos matyti jo atsinešimą link Meksikos. Meksikos reikaluose, galbūt, Wilsonas elgėsi geriau, negu būtų kitas buržujinis prezidentas, būdamas jo vietoj. Jau nuo seniai Meksika yra ekonominiai užkariauta Amerikos kapitalistų. Tiem kapitalo ryklėm, žinoma, labai norėtųsi, kad Meksika būtų J. Valstijų kolonija. Parubežyj ir pačioj Meksikoj buvo daromos provokacijos, užmušinėjimai amerikonų ir kitoki "triksai", kad tik Ameriką užpjudžius ant Meksikos. Geltonoji spauda, visoki Hearstai ir kiti— šaukė visa gerkle—karo. Kulminacija tapo pasiekta užimant Vera Cruz uostą. Išrodė, kad karas neišvengtinas. Bet, Wilsonas, ar tai matydamas, kad karas perdaug kaštuos, ar nenorėdamas susikelti priešais save Centralinę ir Pietinę Ameriką, ar norėdamas turėti liuosas rankas laukiamam kare prieš Vokietiją — susilaikė nuo karo su Meksika. Žinoma, tai nebuvo kokia "mielaširdystė", bet šaltas ekonominis išrokavimas.

Pradėjus Vokietijai begailestingą submarinų kovą prieš Santarvę, Wilsonas reikalavo Amerikai "ginkluoto neutraliteto", nežinodamas, ar nuduodamas nežinąs, kad tai buvo pirmieji žingsniai tikrojo besirengimo karan. Ginklą kartą paėmus į ranką, jau sunku ji padėti atgal nevartojus.Jau 1916 metais buvo aišku, kad Amerika vėliau ar anksčiau įklimps karan. Sudėti milionai dolerių Santarvės karo dievui, kaipo paskolos, turėjo būti atgauti; Amerika negalėjo leisti pralošti karą Anglijai ir Francijai, nes tai buvo gelbėjimas Amerikos bankierių milionų.

Nuskandinus vokiečiam Anglijos laivą "Luisitania", Wilsonas atvirai pradėjo kalbėti apie karą. "Luisitanijos" tragedija buvo išnaudota kėlimui Amerikos publikos gaivalinių jausmų ir šaukimui už karinį prisirengimą.

Vienok, 1916 metais karo nebuvo skelbta. Viena, tada spėkos sekmingai svyravo tarp Centralinių valstybių (Vokietijos, Austrijos, Bulgarijos, Turkijos) ir Santarvės (Anglijos, Francijos, Italijos, Rusijos). Mat, Santarvei pavojaus nesant, daug pelningiau buvo parduoti augšta kaina karo medžiagą, negu patiem kariauti. Antra, tai Wilsono noras pasirodyti taikos apaštalu ir pakliūti į Baltąjį Namą dar keturiem metam. Ištiesų, 1916 metais Wilsonas suviliojo nemaža žioplelių savo "taikos programa": net tuli "socialistai" balsavo už Wilsoną, kad jis "apsaugojo mus nuo karo".

Bet kaip tik praėjo rinkimai, kaip tik Santarvės saugumui pradėjo gręsti pavojus, taip greitai Wilsonas iš taikos balandžio virto karo aru. Ir štai 1917 m. balandžio 2 dieną Wilsonas prašo kongreso paskelbti Vokietijai karą. Po keturių dienų debatavimo, kongresas paskelbė tai, ko Wilsonas norėjo — karą. Tuoj po tam ir verstinos tarnystės įstatymas tapo paskelbtas. Taip, kad į keletą dienų visa Amerika pavirto karo stovykla. Cenzura ir reakcija pradėjo kelt puotą, tūkstančiai jaunų vyrų tapo pašaukta karo tarnyston, o kiti tūkstančiai sukimšti į kalėjimus. Prasidėjo laikraščių persekiojimas, jų uždarinėjimas; laisvė žodžio panaikinta; gatvėmis valkiojasi govėdos pasamdytų ir karo svaiguliu apjakusių žmogystų; priėjo net prie to, kad darbo vadus ir karo priešus pradėjo ne tik persekioti, smala ir plunksnom "puošti", bet net žudyti, paveizdan, Frank Little, etc. Visos tos orgijos dėjosi po Wilsono,"demokratijos apaštalo", nosia. Galbūt, Wilsonui rodėsi, kad tas gaujų siutimas reikalingas kėlimui ir laikymui karo ūpo. Jeigu taip, tai karas atrodo da blogesnėj šviesoj.

Pastatęs pašto ministeriu siauraprotį, farmerį, Burlesoną, tuomi Wilsonas Amerikos piliečių nuomones pavedė reakcinio bukapročio malonei. Pasekmėj to, ir mes, lietuviai darbininkai, nemaža nukentėjome: uždarė mūsų "Kovą" ir "Naująją Gadynę", persekiojo"Laisvę". Tokiem politiniam prostitutam, kaip "Naujienos" ir "Keleivis", žinoma, tas reakcijos siautimas išėjo ant naudos.

Augščiausią, vienok, šėlimo laipsnį reakcija pasiekė 1920 metų sausio pirmą dieną, kada Wilsono teisių ministeris, Palmeris, užsiundė savo juodašimčių gaujas ant Komunistų Partijos ir šiaip nužiūrimų radikalų. Tūkstančiai tapo areštuotų, šimtai ištremtų, kiti šimtai biauriai sumuštų, išdraskyti partijos ofisai, išdaužyti ir išvogti daiktai bei knygos — vis tai pasekmės "demokratijos apaštalo', Wilsono, agentų darbo. Visoj Amerikos istorijoj, reakcija, persekiojimas, įkalinimas ir deportavimas niekad taip nesiautė, kaip laike Wilsono administracijos. Wilsonas negalėjo tai nežinoti, nes būtų prastas gaspadorius, jeigu nežinotų, kas jo namuose dedasi.

Lygiai veidmaininga ir pragaištinga Wilsono politika link Rusijos revoliucijos. Nuvertus carą ir įgijus galią buržujui Kerenskiui, Wilsonas, Amerikos vardu, gyrė Rusijos revoliuciją ir žadėjo visokią paramą. Kaip bematant Kerenskio valdžia tapo pripažinta **"de jure"**. Amerikos geltonoji spauda garbino Rusijos revoliuciją be galo be krašto. Bet kaip tik Wilsonas pamatė, kad Rusijos revoliucija neapsistojo ant buržujinės respublikos, kad ji siekia panaikinti visokią priespaudą, visokį išnaudojimą,—Wilsonas tuoj apskelbė kryžiaus karą Rusijai. Tai jo lūpomis ministerių pirmininkas, Lansingas, pasauliui išsiuntinėjo aplinkraštį, kviečiantį viso pasaulio tautas boikotuoti Rusijos revoliuciją ir visą Rusiją. Tasai Lansingo aplinkraštis prisidėjo labai žymia dalim prie sustiprinimo geležinės blokados, kuri išmarino tūkstančius nekaltų Rusijos darbininkų ir milionam jų suteikė skurdą ir badą. Nors Amerika oficialiai nebuvo paskelbus Rusijai blokados, bet **faktinai** ji labiau ją palaikė, negu tos šalys, kurios oficialiai blokadavo Rusiją. Kontr-revoliucionierių rėmime Amerika irgi neatsiliko nuo kitų talkininkų.

Kas blogiausia, kad Wilsonas visą laiką dėjosi esąs Rusijos žmonių draugu, tik, sakėsi, nesutinkąs su bolševikų valdžia. Bet kaip galima suderinti tą pagyrų 'draugiškumą' su palaikymu blokados, su leidimu šlykščiausios propagandos prieš Rusiją ir kitais biauriais darbais. Wilsono valdžia nuėjo net taip toli, kad pasiuntė kariuomenę į Sibirą ir Archangelską ir ištraukė tą kariuomenę iš ten, kada ten esanti kareiviai sukilo ir atsisakė kariauti prieš Rusijos darbininkus; kada kareivių tėvai ir šiaip pažangesni amerikonai pradėjo protestuoti prieš Wilsono privatinį karą Rusijai; kada kongresas pradė-

(Tasa ant 4-to pusl.)

Telephone Main 9759

LIETUVIS FOTOGRAFAS IR MALIORIUS

Nufotografuoja ir numalevoja visokius paveikslus įvairiausiomis spalvomis. Atnaujina senus ir krajavus ir sudaro su amerikoniškais. Darbą atlieka gerai ir pigiai. Kreipkitės šiuo adresu:

JONAS STOKES
173 Bridge St. C. Brooklyn, N. Y.

GERIAUSIOS FARMOS

Kas tiktai norite pirkti ūkę (farmą), nežiūrint, kokioj dalyj Suvienytų Valstijų, tai pirma, negu bandysite pirkti, rašykite man, o aš prisiųsiu jums labai gerą ir naudingą knygelę su visomis informacijomis apie ūkių pirkimą visai dykai.

Knygelėje rasite gerų ir naudingų nurodymų, kaip ir kokiu būdu reikia pradėti gyventi ant ūkės, idant išvengus didelių išlaidų. Knygelėje nurodoma, kiek kainuoja, pradedant gyvent ant ūkės, gyvuliai, ūkiški padarai ir žemdirbystei reikalingos mašinos, ir po kiek ir kokių javų galima sėti į akerį. Taip pat rasite aprašymus apie daugelį ūkių, kurios yra ant pardavimo Michigan ir Wisconsin valstijose. Aš turiu paėmęs iš anglų ūkininkų 140 gerų ūkių ant pardavimo visokio didumo, su visais budinkais, sodais, gyvuliais ir ūkio mašinomis. Turiu 17 gerų ūkių del išmainymo ant miestuose esančių namų. Visos paminėtos ūkės randasi puikiausioj lietuviais ūkininkais apgyventoj kolonijoj ir arti pramoningo miesto Scottville, Mich. Aš vienas toj kolonijoj jau išpardaviau lietuviams apie 450 ūkių. Toj vietoj žemė yra juodžemė su moliu, kuri išduoda geriausį vaisių. Laukai lygus, gražus ir be akmenų. Oras sveikas, vanduo geras, tarpe upelių ir ežerų. Auga visokie javai kuogeriausiai, taipgi puikios pievos ir sodai.

Atvažiuokite, o mes aprodysime jums visas ūkes toj didelėj lietuvių ūkininkų kolonijoj, iš kurių galėsite išsirinkti vieną ir sau patinkamą.

Rašykite, o apturėsite puikią ir naudingą knygelę.

ANTANAS KIEDIS CO.

Peoples State Bank, Scottville, Mich.

(ąsa nuo 3-čio pusl.)

ryti vieną interpeliaci-
aklausimą) po kitai,
reikalą Amerikos ka-
Rusijoj. O gal Wil-
darē tai iš "geros šir-
ir troškimo labo Ru-
imonēm? Ir ką čion
stas griešninkas gali
sti "didžiųjų" žmonių
s?

desniam mulkinimui
os ir viso pasaulio dar-
tų, Wilsonas buvo pa-
savo garsios praeities
olika punktų, kurie
būti kaip Maižio
tis prisakymų alka-
žydam ir apie kuriuos
us šiandien jau ir
ų autorius vargu be-
risiminti. Tie jo vē-
emti punktai subirējo
inius, atsimušę į bur-
ę godumo realybę,
sikūnijo Versalēs tai-
Tautų Lygoj. Tie
olika punktų buvo tik
geri, koliai reikējo
tí darbininkus, kaip
ešra įkinkytam šu-
nt galo dyselio, ku-
is niekad negali pa-
Kaip tik buvo karas
ta, tuoj tie punktai ta-
umesti į gurbą, kaip
s nudēvētos pančiakos.
daise, Wilsonas buvo
nuvargusiem Euro-
esusipratusiem darbi-
m. Jis sužavējo juos
pasakomis apie demo-
ją, teisybę, laisvę.
onui sekēsi suvilioti
opos darbininkus todel,
jie nežinojo Wilsoną na-
esant autokratu, neži-
kad jo valdomoj ša-
siaučia didžiausia reak-
Europos darbininkai
nekenčia Wilsono ne
kad jis nepildo Versa-
kos, bet todel, kad jis
dējo prie jos pagamini-
Paskutiniu sykiu, kada
minē Europos darbi-
i apie Wilsoną, tai su-
dami jo pavidalą Že-
Šveicarijoj.
sonas labiau, negu kas
buvo tikras kalbējimo
ris; žodžiuose jisai vi-
paskandindavo. Jam
nka sekami Emersono
iai, kurie skamba seka-

as, ką tu sakai skam-
ip garsiai, kad aš ne-
u tavo darbų."
vęs Vokietijos kancle-
Badeno kunigaikštis
neseniai pasakē apie
oną gana tinkamai, pri-
amas jo gyvenimo mo-
: "Aš matau geres-
dalykus, bet seku blo-
Wilsono sekējų devi-
urētų būti sekama: te-
gyvuoja tie idealai, ku-
s jis pardavē."
emaža trukšmo Wilso-
sukēlē Amerikoj ir Eu-
j su savo Tautų Ly-
uri virto iš pasauliui
s nešējo — reakcionie-
r tarptautinių imperia-
lizdu — imperialistų
acionalu, kurio pagel-
ūtų galima slopinti
eną revoliucinį pasi-
mą. O kiek kompli-
buvo prisakyta Tau-
ygos vardu! Net mal-
buvo atliekamos už ją,
vienintēlę įstaigą, ku-
eityj neprileistų prie
. Bet nespējo toji ly-
ar tinkamai susitvar-
kaip pasirodē jos tik-
siekiniai.

Wilsono nepopuliarumas prasidējo, kaip tik jis sugrįžo iš Paryžiaus ir pradējo agituoti už savo Tautų Lygą. Prieš jį sukilo net toki benugarkauliniai gaivalai, kaip buržujiniai liberalai.

Bene tik bus paskutinis Wilsono viešas pasirodymas su savo "demokratija", tai prakalba kongresui pereitų metų gruodžio 7 dieną. Kalbamoj prakalboj Wilsonas be kita ko rekomenduoja suteikti Filipinų salom "nepriklausomybę". Žinoma, jis neturi mintyj platesnēs "nepriklausomybēs", kaip ta, kurią dabar turi Kubos sala: su savo "nepriklausomybe" ji negali nei pasijudinti be Amerikos kapitalistų valios. Net nei apie tokią ubagišką "nepriklausomybę" Wilsonas "neturējo laiko" pagalvoti laike savo aštuonių metų viešpatavimo, bet priminē kitiem, busiantiem po jo viešpačiam, kad pasirodyti save "demokratijos" gynēju. Kada turējo galią suteikti vargšam filipinam "nepriklausomybę", tai ponas Wilsonas apie tai nē kalbēti nenorējo.

Atsiminkime tiktai apie Wilsono "marininkų" žmogžudingus darbus saloj Haiti ir Santo Domingo, o mum nereikēs abejoti apie kokią nepriklausomybę Wilsonas kalbējo kongresui, minēdamas Filipinų salas.

Apie Wilsono "nuopelnus" Amerikos darbininkam, mes neturime nieko pasakyti. Jeigu ką sakytume, tai anaiptol tas pasakymas nebūtų Wilsonui komplimentaris: jis skriaudē ir persekiojo darbininkus kiekviename žingsnyj; jis kovojo priešais darbininkus visais būdais; jis aiškiai ir atvirai palaikē kapitalistų pusę kiekviename darbininkų susikirtime su savo samdytojais. Žodžiu, jis veikē kaipo tikras tarnas ir sargas kapitalistų reikalų.

Skaitytojas gali paklausti, kam tiek svarbos dēti ant vieno žmogaus praeities, kam tiek daug apie jį minēti? Mes manome, kad neturime reikalo atsiprašinēti už apibudinimą svarbesnių veikimo punktų žmogaus, kurį geru ar blogu (žinoma, blogu didelē didžiuma) žodžiu minēs ilgai ne tik Amerikos, bet ir viso pasaulio darbininkai. Mes sakome, kad buvimas vieno žmogaus nežiūrint kaip atsakomingoj vietoj, nedaug tegali pakreipti dalykus šalies, o dar mažiau pasaulio į vieną ar antrą pusę. Vienok mes žinome ir tai, kad savo vietoj ir savu laiku — Wilsonas prisidējo labai daug prie tęsimo pasaulinio karo; prie "taikos" padarymo; prie Tautų Lygos subudavojimo; prie blokados ir karo palaikymo Rusijoj ir apie Rusíją; prie persekiojimo, įkalinimo ir deportavimo Amerikos darbininkų ir prie daugelio kitų svarbių įvykių rastume jo rankų pridēta. Nesakome, kad tik Wilsonas tokių bjaurių darbų pridarē: tai paprasta kiekvienam buržujiniam darbininkui ir tokie darbai visados bus, kol bus buržuazinē valdžia. Iš Hardingo administracijos mes irgi niekō geresnio nelaukiame.

KOMUNIZMAS IR GAMINIMAS

Ligšiol nei vienas komunizmo teoretikų negvildeno jo reikšmēs, pozityviai imdamas tą klausimą.

Pagal jų protavimą, komunizmas vien apima principą kovos naudojamųjų su naudotojais del visų teisių ir pirmenybių panaikinimo, del labiau teisingos socialēs tvarkos, iš kurios išmesti parazitai, o darbo žmonēs lygiai pasidalina tarp savęs visus jų rankomis padarytus gaminimo produktus.

Komunizmo teoretikai ligšiol rodē jo pirmenybes imdami omenin vien kapitalistų pelno apribavimą ir teisingą darbo vaisių išskirstymą išimtinai tarp tų, kas ištikrųjų turi teisę juos gauti. Tiesa, ši jo pirmenybē, kaip sau norim, neabejotina, bet dar yra ir daugiau, ko nieks kol kas nelietē, nežiūrint į tai, kad savo svarba jis visgi lygus pirmam: visas dalykas tame, kad komunizmas yra tobula, moksliškai-pamatuota išimtinos galybēs organizacija, kuri gali plētoti, net neapribuoto didumo maštabe, pramonēs ir žemdirbystēs gaminimą, ne tik nereikalaudama už tai (kas yra begalo svarbu) didesnio žmonių pajēgos įtempimo, bet, priešingai, nuolat mažindama darbo laiką ir jo intensyviškumą.

Šį dalyką prirodyti labai lengva.

Pirmiausiai, komunizmo sistema perdirbs į gamintojus ir tuos dykaduonius, kurie gyvena iš pelno nuo kapitalo, ir tą bankų ir draudimo draugijų tarnautojų daugybę, visokios rųšies gešeftmacherius (biznierius) ir t. t., kurie vadinasi makleriais ir reikalingi tik dabar, prie esančios individualistinēs anarchijos, ir nieko negamina savo darbu.

Iš kitos pusēs, kartu su darbo organizacija prie tam tikro metodo išnyks neatējimas į darbą ("proguly"). Del to, gausis žymus darbo skaitlius, kuris dabar nesuvartojamas, kurį komunizmas surinks ir suvartos gaminimui. Francijoj ši skaitlinē neproduktingo darbo žmonių siekia 40 ant kiekvieno 100 darbininkų, ir šios skaitlinēs, kurias aš rodau, pasiremdamas statistikos žiniomis ir oficialiais dokumentais, be to, labai seniai paskelbtais, nieks niekados neužginčijo.

Maždaug tos pat skaitlinēs matosi, matomai, be žymių svyravimų, ir kitose šalyse.

Ir taip, ačiu komunizmui, jei ne tuojaus, tai bent vienos kartos amžy, gamintojų skaitlius ir, tuomi, taipogi gaminimo produktų skaitlius padidēs ant 40 nuošimčių.

Tai ne maža, o tuo tarpu tai tik maža dalelē tų puikių pasekmių, kurių pasieks komunizmas toj srytyj.

Ir ištikro, prie buržuazijos surēdymo pramonēs ir žemdirbystēs gaminimas, kaip lygiai ir transportas, randasi privatinių, smulkių, vidutinių ir stambių šeimininkų rankose. Visas didelis pirmųjų ir antrųjų skaitlius ir paskutiniųjų dalis, idant gauti daugiau pelno, naudojasi medžiaga ir instrumentais, ir techniniais gaminimo įrankiais labai pasenusiais, suvartodami tokiu būdu, milžinišką žmonių darbo skaitlių ir pritaikydami tik išimtinuose atsitikimuose naujausias technines priemones. Būtų didelē klaida manyti, kad kapitalistinē koncentracijos sistema jau prispyrē mažų ir vidutinių gaminimo įstaigų daugumą išnykti. Priešingai, Francijoj iš viso skaitliaus dirbtuvių ir fabrikų, skaitliumi siekiančiu 278,000 priklauso prie anų kategorijų 272,000 ir tik 6,000-se yra daugiau 100 darbininkų. Tuo tarpu, fabrikai su vienu-dvejais tūkstančiais dar negali naudotis didžiausįomis milžiniškų zavodų mašinomis.

Komunizmas, žinoma, pergalēs ir pramonēj, ir žemdirbystēj, ir transporte ne tik smulkias ir vidutines, bet taipogi ir stambias įstaigas, pamainydamas jas susivienijusiomis, komunistinēmis gaminimo vietomis, kur bus labiausia ištobulintos techninēs priemonēs, kur gausis didžiausias gaminimo skaitlius, priklausantis išimtinai nuo mokslo progreso. Sunku sau tikrai įsivaizdinti tą milžinišką gaminimo augimą, kuris bus pasiektas, kaipo tos organizacijos būdo pasekmē. Juk daugelyj pramonēs šakų darbininkas, pritaikydamas naujausius įrankius ir dirbantis su mechaniškų mašinų pagelba, gamina per tą pat laiką penkiasdešimts arba net šimtą kartų daugiau, kaip jo draugas, kuris naudojasi rankų gaminimo įrankiais.

Tuo labiau žemdirbystēj tas pat mechaniškas būdas duoda galimybę apdirbti tuos žemēs plotus, kurie lig šiol neišnaudoti del to, kad vartojamas individualis žemēs dirbimo būdas, taip, žemēs sklypai pasilikdavo neapdirbti, nes yra manymas, kad reikia palikti juos pudimais metams arba dviems; tuo tarpu toks protavimas neteisingas, nes dirvą galima atnaujinti duodant jai dirbtinu būdu, su pagelba fabrikų mēšlų, tą, ko ji nustojo; kiti laukai buvo neapdirbti, nes jie reikalavo tokių dalykų kaip drenažas, drēkinimas.

Vienas Amerikos ekonomistas 25-ki metai atgal rado, pasiremdamas technikos pažintimis, kuri nuo to laiko smarkiai pagerējo, kad jei visi žmonēs, tinkantieji prie darbo, dirbtų, turēdami tinkamą medžiagą ir vartodami ištobulintą technikos gaminimo budą, gana būtų trijų valandų darbo kasdien, kad žmonija gyventų visko turēdama. Tiesa, šis dalykas rodēsi paradokšiniu mūsų siauraprotiai buržuazijai, bet prie komunizmo tvarkos tai bus tikrenybe.

Ir komunizmas tuo lengviau pasieks šio tikslo, kad jis suteiks žmogui visas jēgas, paimtas gamtoj: "baltąjį anglį" — vandens puolimo jiegą, "mēlyną anglį" — bangų jēgą, vējo jēgą, durpes, neftį, anglį, t. y. visą tą, kas turi savyje nežinančios tolumo elektros energiją.

Ateis laikas, kada žmogus visai pasiliuosuos nuo visokio sunkaus fizikinio darbo, kada jam prisieis likti tik prižiūrētoju mašinų, kurios vieton jo dirbs darbą.

Bet toki puikųs laimējimai neprieinami kapitalizmo surēdyme, prie kurio visi techniniai pasigerinimai tarnauja išimtinai šeimininko pelno padidinimui, nenešdami jokios arba beveik jokios naudos darbininkui, o tankiau tarnaudami jo nenaudai, kaip ana, tuomet, kada nauji atradimai, naujos mašinos pamaino darbininkų jēgą ir tuo būdu stumia minias prie bedarbēs. Ir tik tuomet šie pagerinimai eis proletariato naudai, kada jie paims į savo rankas gaminimo ir mainymo būdą.

Prie komunizmo surēdymo gerove naudosis ne vien tie, kurie dirbs; ne, visi netinkantieji prie darbo — vaikai, seniai, ligoniai, invalidai, koliekos, nešččios moters — visi turēs lygią dalį šioj žmonijos solidarumo iškilmēj — paremtoj komunizmo principais.

Jais visuomenē rūpinsis, patenkindama jų reikalus lygiai taip, jei jie dalyvautų bendrame darbe.

Net dabar, prie kapitalizmo surēdymo, šalyse, kur kai-kurios gaminimo šakos pasiekē augšto pakilimo — gana būtų numušti geroves, suteikiamas negyvu kapitalu jo šeimininkams ir išskirstyti tarp sodiečių ir darbininkų visus jų darbo vaisius, kad panaikinti nuskurdimą, šią baisią visuomenēs ligą, kuri neša su savim daugybę vargų. Tuo tarpu, prie milžiniško gaminimo augimo— naturalēs komunizmo surēdymo pasekmēs — visiems žmonēms bus parupintas be pragyvenimui reikalingo minimumo ir tas apstumas, kuris yra ne vien gyvenimui reikalingu, bet ir džiaugsmu. Biedniausių proletarų gyvenimas bus nemažiau trumpas ir labiau malonus už dabartinių buržujų gyvenimą.

Mūsų priešai, palygindami šį šviesų ateities paveikslą su tais nedatekliais, kurių dabar pilna Sovietų Rusijoj, tyčiojasi iš mūsų. Jiems rodosi neįvykdomu tas, kas yra mums neužginčijama, moksliškai pamatuota tikrenybe. Jie arba nesupranta, arba nuduoda nesuprantančius, kad nei vienas, net ideališkiausias surēdymas negali sudaryti iškart ir į vieną dieną gerovę visoj šalyj, suardytoj šešiais karo metais, suspaustos negailestinga blokada. Bet paliksim jiems jų kvailus pasityčiojimus ir juokus. Jau dabar, kada yra milžiniška komunistų organizacijos pirmenybē ir nepaisant į sunkenybes, kurios pasiliktų nepergalētomis prie kitos tvarkos, matosi ekonominis pakilimas.

Kritiškiausias periodas peržengtas; kiekviena nauja diena atneša naujus pagerinimus. O kaip tik pasibaigs karas su lenkų ponais, kaip tik įvyks, kaipo neišvengiama laimējimo pasekmē, blokados plyšimas, jei ne galutinas jos panaikinimas, ir tas progresas, kuris jau pasiektas, begalo padidēs.

Ir arti toji valanda, kada Sovietų Rusijos darbininkai ir sodiečiai nuskins, pagalios savo stebētinos dvasios ir savo milžiniškų pastangų vaisius.

Liusjenas Delinjeras.

DIENRAŠČIO "LAISVĒS" SKAITYTOJŲ, RĒMĒJŲ IR PLATINTOJŲ ŽINIAI

Gerbiamieji! Pradedant su šiuo numeriu ,dienraščio "Laisvēs" redakčija ir administracija, nežiūrint į visas kliūtis ir sunkenybes, kurias reikia panešti prie išleidimo padidinto dienraščio, dēs visas pastangas, kad dienraštis "Laisvē" išeitų šešių puslapių kuotankiausiai. Kaip tankiai dienraštis "Laisvē" išeidinēs šešių puslapių, tai, kol kas, mes ištikrųjų pasakyti negalime. Bet taip tankiai, kaip tankiai mums mūsų spēkos ir finansinēs aplinkybēs pavelys, dienraštis "Laisvē" išeis šešių puslapių. Mes iš savo pusēs darysime viską, kad dienraštis "Laisvē" su kiekviena diena būtų didinamas ir gerinamas, tiktai jūs, draugai ir draugēs, pasirūpinkite savo užduotį atlikti, tai yra ateiti mums į pagelbą su finansine parama.

"L." Administracija.

AR JAU VISI TURITE KNYGĄ "KAROLIUS MARKSAS"

Kurie dar neturite, tai pasistengkite įsigyti, nes jau visai mažai beliko.

Knyga "Karolius Marksas" yra viena iš puikiausių ir geriausių knygų. Joj yra plačiai aprašytas visas gyvenimas ir darbai to garsaus rašytojo ir užtiesējo pamato naujam pasaulio surēdymui, kurį Rusijos proletariatas jau vykdo gyveniman.

Jeigu mes tam viskam pritariam, tai būtinai privalome pasistengti daugiau susipažinti su K. Markso mokslu, darbais ir gyvenimu. Tą viską galima atsiekti, nusiperkant knygą "Karolius Marksas, kurioj tas viskas yra gana plačiai aprašoma.

Knyga "Karolius Marksas" susideda iš 248 puslapių ir keliolikos puikių paveikslų. Knygos kaina su puikiais audimo viršeliais tik $1.50. Popieriniais viršeliais $1.00.

Užsisakykite tuoj.

Reikalaudami knygos, visuomet adresuokite šiaip:

"LAISVĒ"
455 Grand Street, Brooklyn, N. Y.

Severos Gydlolēs užlaiko šeimynos sveikatą.

Odos niežu ligas

yra tankiai nepakenčiamas. Jos apsireiška per raudonumo, karšti, per pusliukies, prakaitavimo, o ką blogiaus, per nepaliaujamo niežiejimo, amelkimo ir degimo. Ligonis yra priverstas kasyti apimtas dalis kuno, o tas tik padaro blogiaus. Nekentēkite tuos kankinimus. Pasinaudokite

Severa's ESKO

(pirmiau Severo Odos Mostis) tą apsaugoiąią mostį dēl odos niežų ir veikiai pasiekaitē geidinga pasekmę. Tukstančiais žmonių, kuri vartojį tą mostį dēl yvairių odos niežų, yra visai užganēdinti. Jie rada jos giarą pasekmę — ta pat ir jus atrasti. Pardavinēta visose gerose aptiekose. Prekē 50 centai.

W. F. SEVERA CO.
CEDAR RAPIDS, IOWA

Į LIETUVĄ IR IŠ LIETUVOS

LAIVAKORTES galima gauti pagal prekes kompanijų ir ant geriausių laivų visų linijų pas seniausią LIETUVIŠKĄ agentą G. KUNAŠAUSKĄ.

PASPORTUS išreikalauju visiems keliaujantiems į LIETUVĄ.

Atvažiuojančius iš kitų miestų patinku ant stoties.

Persiuntimas PINIGŲ pagal dieninį kursą.

Kreipkitēs ypatiškai arba per laišką pas

G. KUNASHEVSKY
179 E. 3-rd Street, New York, N. Y.

KORESPONDENCIJOS

MŪSŲ MARGUMYNAI.

MONTELLO, MASS. — 26 d. kovo L. T. N. Bendrovė turėjo surengusi krutančius paveikslus. Publikos buvo mažai, mat, Velykų subata, tai daugelis neturėjo laiko: Velykoms "mūnšainą" darė. Reikia pasakyti, kad tas darbas nėra lengvas: turi nuolat ragauti, kad būtų gardi gardutėlė, o beragaudamas taip pavargsti, kad ir paeiti negali...

Bet visgi pelno liko Taut. Namui. Minėtą vakarą paveikslus aukavo Jonas Ustupas, kuris užlaiko tame name ir rodo kas ketvergas paveikslus. Jis nesigaili paaukuoti pirmeiviškoms draugijoms savo patarnavimo; neseniai paaukavo L. D. L. D. 6 kp., prie kurios ir jis pats priguli.

27 d. kovo Liuosybės Choras surengė taip vadinamą "šurumburum". Atidarius svetainę, 2 val. po pietų, susirinko keli choriečiai, valandėlę pažaidė ir, nesulaukę daugiau publikos, uždarė svetainę. Tuomi viskas ir užsibaigė.

* * *

Dabartiniu laiku čeverykų dirbtuvės silpnai dirba. Yra daug bedarbių. Kiti išvažinėjo kitur jieškoti darbo; ypač merginos tik dumia ir dumia ir vis į Chicagą. Ot, sakau, Chicagos vaikinams laimė! Nereikės rašyti Maikio tėvui: "Seni, mums reikia merginų, našlių (be vaikų)" ir t.t.

Tik, montelliečiai, nepradėkite jūs siųsti savo dolerius seniui į raudondvarį, nes jis juos pragers ir jus smala aptaškys.

Kuršėnų Studentas.

L.D.L.D. 28 KP. PERSTATYMAS.

WATERBURY, CONN.—Neseniai buvau rašiusi "Laisvėj", jog L. M. P. S. 12 kp. statys scenoj veikalą "Rusijos Bolševikų Darbo Biurą". Tai buvo pranešta klaidingai, nes tą veikalą statė ne L. M. P. S. 12 kp., o L. D. L. D. 28 kp.

Perstatymas įvyko 20 d. kovo. Apart "Rus. Bolš. D. Biuro", buvo sulošta ir "Nieko be Priežasties". Vaidinimas pavyko gerai. Publikos buvo pilna svetainė. Draugijai liko keletas dolerių pelno.

Viena.

ŠIS-TAS IŠ MŪSŲ MIESTELIO.

WEST FRANKFORT, ILL.—Pas mus gyvuoja L. D. L. D. 148 kp. ir L. M. P. S. 108 kp., kurios turi nemažai narių ir abi sykiu veikia darbininkiškame judėjime.

Paskiausiu laiku minėtų kuopų nariai mokinasi veikalą "Mieganti Liaudis", kurį mano suvaidinti balandžio 30 d. Veikalo rengėjai rūpestingai darbuojasi ir tkimasi puikių pasekmių.

Pereitame L. D. L. D. kuopos susirinkime buvo skaitytas atsišaukimas iš dienraščio "Laisvės", kuriame reikalaujama, kaipo darbininkiškam dienraščiui paramos. Kuopa paskyrė iš savo iždo $25.00 ir taipgi buvo apkalbama, kad visi L. D. L. D. kuopos nariai būtų "Laisvės" skaitytojais.

L. D. L. D. kuopa įsigijo savo svetainę, kurioj manoma atidaryti knygynėlį ir lavinimosi vakarus visiems dykai arba už mažą atlyginimą. Taigi, draugai ir draugės, atsiminkit dg. Jukelio pakalbas, kuriose jis sakė, kad mums, darbininkams, reikia mokintis ir mokintis. Taigi mes dabar turime vietą ir kviečiame jus tenai susirinkti, o mes, susirinkę, surasime kas bus mums naudinga mokintis.

* * *

Mūsų miestelyj yra keletas gražių lietuvaičių. Nekurios jau ir pagyvenusios, tai, rodosi, turėtų suprasti, kad jos darbininkės, ir eiti sykiu su darbininkais. Bet, priešingai, didžiuma iš jų daugiau nieko ir nesvajoja, kaip tik apie "good time". Visą savo liuosą laiką praleidžia svajonėmis apie šokius ir krutomus paveikslus ir mano, kad jos ras tokią laimę, kaip tuose paveiksluose rodoma.

Ne, sesutės, laimė pati neateis; jūs klystat, taip manydamos. Jūs esate vargšų darbininkų dukterys, todel turite ir eiti su tais vargšais, kurie kovoja už pasiliuosavimą iš kapitalistinės vergijos. Turime L. M. P. S. kuopą, — kodel jūs nei viena neprisirašote? Tas nieko nekenkia, kad ten priklauso moterys; juk ir jūs manote būti kada nors moterimis. Gal jūs nemylite, kad ten viskas lietuviškai? Bet, sesutės, kuomet mūsų miestelyj nėra amerikoniškų darb. draugijų, turite prigulėti prie lietuviškų. Įsipratinus dalyvauti lietuviškose draugijose, reikalui esant, jums bus lengviau ir amerikoniškose. Ar negražu matyti žinutes iš kitų miestų, kur lietuvaitės tą ir tą nuveikė? O ką jūs nuveikėt del darbininkų? Juk jūs nors ir nemanote, bet vistiek esate darbininkės. Taigi ir eikit su tais, kurie kovoja už jūsų reikalus.

Mūsų nauja L. M .P. S. kuopa rengia pasilinksminimo vakarą 2 d. bal., L. D. L. D. kuopos svetainėj, St. Mikulskio name. Kviečiame visas ir visus atsilankyti

* * *

Darbai anglių kasyklose eina silpnai; nekurios kasyklos visai uždarytos, o kitos dirba po 2—3 dienas į savaitę. Pragyvenimas mažai teatpigo.

Bitinėlis.

IŠ MŪSŲ JUDĖJIMO.

PHILADELPHIA, PA. — 26 d. kovo čia įvyko teatras. Vaidino L. M. P. S. 46 kp. keturių veiksmų dramą "Revoliucionieriai".

Vaidinimas pavyko gerai. Suprantama, mažesnių trūkumų buvo, bet jų veik nei negalima išvengti, nes mėgėjai neturi progos daugiau lavintis scenos srityje. Viena, darbininkai ne ant to stovi, o dar ir pašalinių darbų turi daugybę.

Publikos prisirinko mažiau, negu paprastai prisirenka. Mat, dar daugelis žmonių nepametę senos tradicijos: Velykos kitiems yra dar didelė šventė.

Veikalas "Revoliucionieriai" gana geras savo turiniu. Lietuvintas, reikia pasakyti, gana silpnai. Nei gramatikos, nei sintaksės nėra. Sutvarkius lietuvių kalbą ir atspausdinus, būtų pusėtinas veikaliukas.

* * *

Delei pirmesnės mano korespondencijos, kurioj aš paliečiau A. Pranaičio "prakalbą", Pranaitis ir jo sekretorius paskelbė mane šmeižiku. Mat, jie mano, kad niekų prikalbėti viešai į šimtus minios galima, o pastebėti tas klaidas reikia tik tam asmeniui, kuomet niekas negirdi. Minia lai tiki niekams, jų nuomone.

Ant mano užmetimų jie nei vienas, nei kitas neatsakė, neprirodė, kad aš neteisybę rašiau. Beje, jiedu mėgino atsakyti vieną mano užmetimą. Bet kad Murninkas atsiimtų savo "atrodo" ir paklaustų bent vieno iš klausytojų, kaip jie suprato tą "pamatinį skirtumą", tai pasirodytų, kad klausytojai taip suprato, kaip toj korespondencijoj buvo rašyta.

Murninkas dar teisina Pranaitį, kad jis niekur savu noru nekalba, rodos, kad jis būtų Pranaičio sekretorium. Girdi, ir šį kartą jis sužinojęs, kad jam reikės kalbėti tik tuomet, kuomet atėjo į svetainę. Tačiaus Aržuolas ir k., kuomet ėjo į tą koncertą, jau žinojo, kad kalbės Pranaitis, tad P. turėjo žinoti dar pirmiau. Vadinasi, čia nėra Pranaičio šmeižimas, bet faktiškas pastebėjimas jo klaidingų išvedžiojimų. Ir tai pats Pranaitis, o dar daugiau jo sekretorius pripažįsta.

Aržuolas.

PATRIOTAI DARBUOJAS

VALPARAISO, IND. — Kituose miestuose patriotai lyg apsistojo siusti, tai pas mus dar tik prasidėjo. 22 d. kovo gauja pakvaišusių patriotėlių apie pirmą valandą po pietų įsilaužė į mokinio P. G. K. kambarį ir savotiškai pradėjo šeimininkauti. Pradėjo raustis po kampus, jieškodami neva bolševikiškos literaturos ir draskyti jiems nepriklausomus daiktus. Bet jie nieko nerado, todel perpykę nulupo nuo sienos senelio E. Debso paveikslą ir išsinešė. Drg. P. G. K. aiškino tiems idiotams, kad paveikslas priklauso kitai ypatai, bet kur jie tau klausys!

Tos pačios dienos vakare P. G. K., pagrįžęs namon, rado ties durimis stovintį vieną iš tos gaujos valkatą su dideliu pagaliu rankose. Kodel jis nesmogė d. P. G. K. galvon, nežinia. Gal pabijojo...

Buvusi pirmiau šiokia-tokia mokiniams laisvė dabar visai atimta.

Čia ne tik kad negalima savo mintis išreikšti, bet dar ir lynčiaus pavojus gręsia. Bet už tai patriotams čia viskas eina kaip iš pypkės!

Mokinys.

BOSTONO SIUVĖJŲ STREIKAS EINA PRIE PABAIGOS.

BOSTON, MASS. — 20 d. kovo Lietuvių rūbšiuvių 149 skyrius Lietuvių Svetainėj turėjo prakalbas tikslu, kad supažindinus visuomenę su streiko bėgiu ir darbininkų kova.

Kalbėtojais buvo dd. Miller, P. P. Cosgrove, Duseika ir Skerstonas. Visi kalbėtojai savo užduotis atliko labai gerai. Žmonių buvo pilna svetainė ir visi atidžiai klausėsi.

24 d. kovo įvyko to paties skyriaus reguliaris susirinkimas. Tame susirinkime delegatas Skerstonas išdavė raportą, iš kurio pasirodė, kad streikas eina jau prie pabaigos ir kad visos firmos, kurios laikėsi sąjungos, jau pradėjo pjautis. Kai kurios firmos pradėjo išduoti darbą į mažus miestukus, bet tie negali išpildyti jiems duotus užsakymus, nes neturi gerų siuvėjų.

Fabrikantai per savo agentus siuntė darbininkams prašymus net į stubas, kad pastarieji eitų dirbti, bet ir tuo nieko nepešė. Darbininkai laikėsi vienybėje ir nesidavė suvedžioti. O juk vienybėj galybė!

Taipgi į mūsų kovą pradėjo ir kitos unijos atkreipti domą. 23 d. kovo buvo sušaukta konferencija taip vadinamos United Hebrew Trades, kurioje nutarta gelbėti streikuojantiems rūbsiuviams.

Jau 30 dirbtuvių susitaikė su unija; virš 2,000 darbininkų jau dirba. Assessmentų surenkama į savaitę po $10,000.

Visa tai imant atydon, pasirodo, kad streikas eina prie užbaigos ir su aiškia pergale darbininkų pusėj.

Spaudos Komisija.

Apsivedė draugas Rimkus.

BRIGHTON, MASS. — 20 d. kovo apsivedė d. V. K. Rimkus su panele Ona Katkaite. Drg. V. K. Rimkus yra labai gerai žinomas Bostono apielinkėj, kaipo progresyvis darbuotojas ir rašėjas eilių. Panelė Katkaitė neseniai atvyko iš Liepojaus. Matyt, kad bus gabi darbuotoja progresyvių tarpe.

Jaunavedžiai ėmė civilį šliūbą.

Linkiu jaunai porai laimingo šeimyniško gyvenimo.

J. S—as.

PRANEŠIMAI IŠ KITUR

HARRISON, N. J. — L. D. L. D. 136 kp. mėnesinis susirinkimas įvyks nedėlioje, 3 d. balandžio, 10 val. ryte, Labor Lyceum svetainėj, 15 Ann St., Harrison.

Draugai ir draugės, malonėkite visi pribūti, taipgi naujų atsiveskit.

J. Burdulis, Sekr.

VIETINIAI PRANEŠIMAI

MASPETH, L. I. — Parsiduoda dviejų šeimynų medinis ir kampinis namas, 8 ruimai su visais įtaisymais; didelis plotas tuščios žemės, ant kurios galima užsiauginti daržovių užtektinai del viso meto; yra 2vištinyčios, daug grėpsų (vynuogių) ir keliolika vaisinių medžių. Viskas parsiduoda už $5,500. Kreipkitės pas

A. PELITZ,
1 Linden St., Maspeth, Boro Queens.
76—80

MASPETH, L. I. — L. D. L. D. 138 kp. mėnesinis susirinkimas įvyks šį vakarą, balandžio 1, po No. 24 Hamilton Pl. Pradžia 7:30 v. vak.

Visi nariai malonėkite atsilankyti, nes turime daug svarbių reikalų aptarti.

Komitetas.

EAST NEW YORKO MOTERŲ ATYDAI.

Kaip žinote, kad East New Yorke gyvuoja L. M. P. S. kuopelė, susidedanti iš nemažo skaitliaus narių. Sekantis tos kuopelės susirinkimas įvyks nedėlioj, balandžio 3, 2:30 v. po pietų, pas draugę M. Misevičienę, po No. 115 Montauk Ave.

Kviečiame visas.

M. Merkevičienė.
78—79

D. N. L. D. Sąjunga rengia an. 1 d. gegužės pramogą paminėjimui darbininkų šventės Pirmos Gegužės.

Meldžiame kitų draugijų tą dieną jokių pramogų nerengti.

Komisija.

KURSAS NUPUOLĖ.

Tai geriausia proga daug auksinų į Lietuvą nusiųsti. Greitume nusiuntimo pinigų nieks su manim negali lenktyniuoti; visiems pinigų siuntėjams pristatau kvitas su parašais priėmėjų pinigų.

Laivakorčių agentura į Liepojų, Hamburgą ir visur.

Pasai kelionei į Lietuvą.

Padarymas lietuviškų dokumentų.

Pinigus siųskite per pašto Money Order. Rašydami pridėkite 2c. stampą ir visados adresuokite:

P. MIKOLAINIS,
53 Hudson Ave., Brooklyn, N. Y.

Tuojaus gaukite šią knygą:
PATARIMAI VYRAMS APIE LYTIES DALYKUS
D-ro W. J. ROBINSONO

Toj knygoj rasi teisingiausias žinias apie lyties ligas, saužagystę, prostituciją, ženybinį gyvenimą ir daug kitų įdomių dalykų.

236 pusl. rašto, su paveikslais, gražiai apdaryta. Kaina $2.00.

Pinigus siųsk money orderiu arba popieriniais šiuo adresu:

J. BARKUS, Dept. Box 126, Generai P. O., NEW YORK, N. Y.

R. M. S. P.
I
EUROPĄ
Kas dvi savaiti su "O" Laivais
NEW YORK - HAMBURG
SU APSISTOJIMU
Cherbourg ir Southampton
ORBITA - GEGUŽĖS 21
OROPESA - BIRŽELIO 4
ORDUNA - BIRŽELIO 18
1-ros, 2-ros ir 3-ios klesos keliauninkam
Patogus įtaisymai del 3-čios klesos keliauninkų.
THE ROYAL MAIL STEAM PACKET CO.
Sanderson and Son Agents
26 BROADWAY NEW YORK
Arba pas kiekvieną laivakorčių pardavėją.

UNITED AMERICAN LINES
JOINT SERVICE WITH HAMBURG AMERICAN LINE
Tiesiai Iš New York'o Į Hamburg'ą
GREIČIAUSIAS SUSISIEKIMAS SU VISOMIS DALIMIS CENTRALINĖS EUROPOS
S. S. "Mount Carroll" .... ..Balandžio 7
S. S. "Mount Clay" .... Gegužio 12
S. S. "Mount Carroll" (naujas) Gegužio 19
S. S. "Mount Clinton" (naujas) Gegužio 26
Garlaivis "Hansa" (Ex-Deutschland), "Bayern" (new) ir "Wuerttemberg" (naujas) pradės plaukioti Birželio mėnesyj.
Kajutos su 2, 4 ir 6 lovomis ant visų šitų garlaivių. Speciališki kambariai valgymui, rūkymui ir pasisėdėjimui ir visas ruimingas dėnius su visais įrengimais, vien tik del trečios klesos keliauninkų.
Del gavimo vietos rašykite bile vienam mūsų autorizuotam agentui, arba
39 BROADWAY NEW YORK CITY

PRIEŠKARINĖS KAINOS
MANHATTAN SKRYBELĖS YRA ŽINOMOS KAIPO GERIAUSIOS

Mūsų pavasarinės mados yra jau visiškai užbaigtos dėl jūsų pasirinkimo. Mes turime daugybę įvairių rųšių naujausios mados skrybelių dėl pritaikymo pagal kiekvieno žmogaus skonio. Mūsų kainos yra nepaprastai žemos.

Skrybelės nuo $2.50 iki $5.00, mūsų naujausios mados kepurės nuo $1.00 iki $2.00.

Jos buvo pirmiau dvigubai brangesnės.

Visos mūsų skrybelės ir kepurės yra padarytos mūsų nuosavose dirbtuvėse iš geriausios materijos ir su didžiausiu atsargumu.

Pirkite Manhattan Skrybeles, o sutaupįsite išdirbėjų imamą pelną.

MANHATTAN HATS STORES
Brooklyn'o Krautuvės
230 GRAND STREET 479 GRAND STREET

ROSELAND, ILL. ROSELAND, ILL.

METINIS KONCERTAS IR BALIUS

RENGIA L. M. D. AIDO CHORAS.

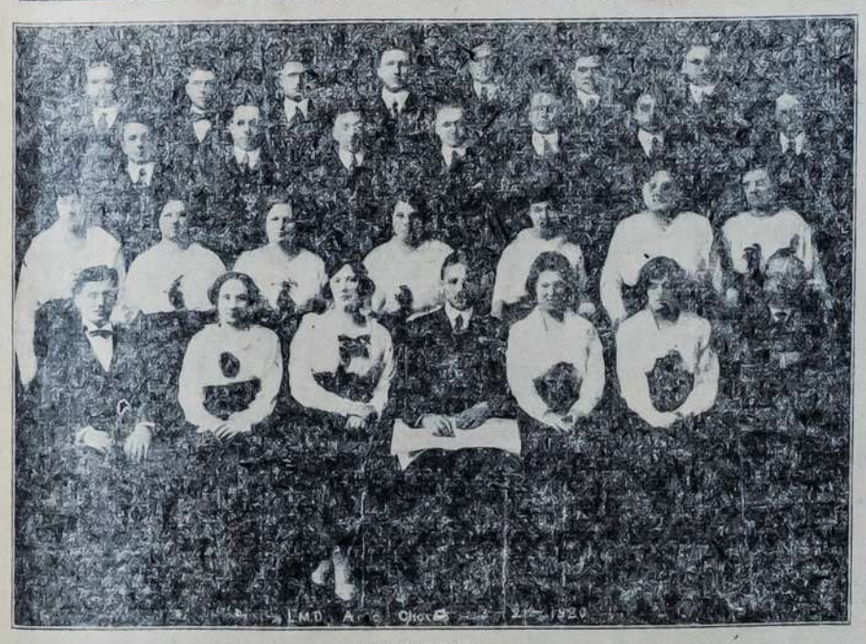

NEDĖLIOJ

3 d. Balandžio=April, 1921

Stančiko Svetainėj 205 E. 115 St., Roseland, Ill.

Brangus Draugai ir Draugės! Šitas koncertas užganėdins atsilankiusią publiką, nes yra prisirengęs su naujomis dainomis; palinksmins publiką Rusų Šokikų Grupė, po vadovyste W. Solly; Rusų Darbininkų Mišrus Choras; Duetas, pritaikytas prie šios dienos politikos klausimo. Taipgi bus solo ir kitokių pamarginimų. Todel mes tikimės, kad visuomenė atkreips atydą į tai, kas rengia ir kas remia šiandieninį klausimą. Todel nepamirškite viršuj pažymėtos dienos.

Įžanga 65 centai

Svetainė atsidarys 6 val. vakare. Koncertas prasidės lygiai 7 v.

Po koncertui bus linksmi šokiai prie geros Bigelių Orkestros.

Kviečiame visus kuoskaitlingiausiai atsilankyti.

KOMISIJA.

P. S. Iš Chicagos važiuojant, imkite karą, kuris tik prieina prie State St.; nuo State St. imkite karą su užrašu "Morgan 119 St.," kuris nuvežš iki vietai.

VIETINĖS ŽINIOS

Užsidegė pašto vagonas.

Pereitą seredą užsidegė Long Islando gelžkelio linijos traukinio vienas vagonas, kuris gabeno iš apielinkių į New Yorką virš 40 ryšulių su laiškais bei siuntiniais. Kuomet motormanas O. Whaley užtėmijo gaisrą, tai jis paleido trūkį visu smarkumu į gatvekarių stovyklą Sunnyside, L. I. Ir tik toj stovykloj užgesintas įsidegęs vagonas. Jame buvę siuntiniai veik visi liko ugnies sunaikinti.

Neklausė žodžių — gavo "ausų".

Jeffa Clothing Co., Manhattane, jau virš dviejų savaičių, kaip paskelbė, kad jie įvedė "open shop". Darbininkai, kaip ir paprastai, pastatė savo pikietus, kad įtikinus streiklaužius, jog jie ten neprivalo dirbti. Ir pikietninkai turėjo gerą pasisekimą — niekas nėjo dirbt, išskiriant "lojalį" darbininką Riller. Streikuojanti darbininkai daug kartų Rillerio maldavo, kad jis neskebautų, bet jis laikėsi prie savo...

Pereitą utarninką Riller buvo sutiktas streikierių ir prašomas liautis skebauti... Bet ir tas maldavimas nieko negelbėjo. Bet štai kai kas iš būrio išpuolęs kaip pradėjo Rillerį lupti, kad nematant jį "subukino", kaip obuolį! Ir tik pribuvusi policija atėmė nuo įpykusių bedarbių. Nors tai žiauri pamoka, bet j visgi yra pamoka tokiam aklam fabrikantų įrankiui. Daugiau vargiai jis eis skebauti!..

Kr.

"Isičiepykite", sako Copeland'as

Nuo 1 dienos sausio iki šio laiko New Yorke rauplėmis apsirgo 19 žmonių. Akyvaizdoje to, sveikatos departamento galva, dr. Copeland paakina visus tuos, kurie yra nesičiepiję bėgyj pastarųjų metų, kad nevilkinant įsičiepytų. Rauplių liga čia labai lėtai plėtojasi ir delei jos pavojus dar vos įžiūrimas, bet laiku nuo jos apsisaugojimas yra labai išmintingu dalyku.

Konfiskavo $250,000 vertės narkotinių svaigalų.

12 detektyvų, vadovaujant dr. Carleton Simon, pereitos seredos vakare padarė kratą vienoj valgomų daiktų krautuvėj, po No. 326 Sackett St., Brooklyne, ir konfiskavo narkotinių "vaistų" vertės $250,000.

Areštuotas lietuvis vagilius.

Michael Zukas, 18 metų jaunikaitis, lietuvis, užvakar buvo pastatytas prieš teisėją Short, Bridge Plaza teismabutyj ir kaltinamas vagystėj ir mušeikystėj.

Zukas neleidžiamas iki teismo net nė po kaucija.

Policija sako, kad Zukas įsigavęs į tulo Martinavičiaus saldainių krautuvėlę ir bandęs išimti iš registerio pinigus.

Krautuvės savininkas su savo draugu išgirdo bildėsį ir ėjo pažiūrėti. Įėję krautuvėn, rado vaiką besidarbuojant apie kasą. Vagišius, išsitraukęs 32 kalibro revolverį, paleido į krautuvninką du šūviu, bet nepataikė. Po to Zukas leidosi bėgti, bet ant gatvės krautuvninkas ji vijosi ir net buvo pastvėręs, tik, gavęs porą smūgių, turėjo vėl paleisti. Krautuvninkui pagelbon pribuvo policistas ir po trumpos kovos vaikiščias buvo apveiktas ir areštuotas.

Imigracijos valdžia nenorėjo įsileisti Charles Chaplino motinos.

Pereitą subatą, laivu "Celtic", iš Anglijos atvyko ponia Hannah Chaplin, motina garsaus krutomųjų paveikslų žvaigždės Charles Chaplin'o.

Hannah Chaplin buvo sulaikyta imigracijos valdžios ant Ellis Island, nes ji esą yra nesveika ant proto; bet vėliau ji įleista šion šalin.

Jos sūnus, Charles Chaplin, nuo seniai dėjęs pastangų, kad atsiimti Amerikon savo motiną, bet tas jam buvę sunku padaryti.

Dabar gi jo troškimas išsipildęs.

Senukė atvyko lydima savo sekretoriaus, p. Harringtono.

Nusižudė del meilužės.

Ant Manhattan tilto užtvaro policija rado vyriškas viršutines drapanas ir kišenėj sekančio turinio laišką:

"Sudiev, mieloji. Tu paniekinai mane ir nuėjai su kitu... Be Tavęs man negyvenimas. Aš einu užbaigti su viskuo."

"John Drucki".

Laiškas rašytas tulai Freedai Jeilowsky, gyvenančiai po No. 51 E. 12th St., Manhattan'e.

Druckis dar jaunas! 25 metų amžiaus.

Jo lavonas buvo rūpestingai jieškomas, bet, kol kas, nesurastas.

Fabrikantų sąjunga gavo per nosį.

Užvakar augštesniame teisme buvo nagrinėjama byla, kurią rūbsiuvystės fabrikantų sąjunga užvedė prieš amalgameitų uniją.

Skundėjai geidė, kad amalgameitų unija būtų panaikinta, "kaipo turinti už tikslą spėka sugriauti šią tvarką"; kad unija apmokėtų streiko nuostolius, kuriuos fabrikantai turėjo laike streiko ir tt.

Tokį skundą davė ant amalgameitų "nuskriausti" ponai fabrikantai.

Bet jau ir fabrikantų įrankiai teisėjai nenorėjo pasirodyti taip žioplais, kad pildyti tuos taip nesąmoningus reikalavimus. Ir štai užvakar teisėjas Bijur atmetė fabrikantų suminėtus reikalavimus, nurodydamas jų nesąmoningumą.

Taigi, fabrikantai ir legalėj kovoj gavo per nosytę.

Kr.

Mušė vaiką įkaitusia geležim.

Kuomet Gasper Palerimo savo kepykloj, po No. 551 Liberty Ave., Brooklyne, skubiai dirbo kepė pyragaičius, tai būrys mažų vaikų, susitelkę ties jo langu, darė sau įvairias "fones". Palerimo keletą sykių vaikus pagrasino, bet pastarieji tęsė savo baikas. Kepėjas, išvestas iš kantrybės, pastvėrė karštą geležį ir pavijęs vieną vaikiščią smogė jam galvon. Kūdikis parpuolė ir pradėjo klykti. Ant rėksmo pribuvo policistas ir rado vaiką skaudžiai sužeistu.

Vaikas ūmai tapo nugabentas į Bradford St. Hospital, o Palerimo areštuotas.

Išvežė už $300,000 "drausto" skystimėlio.

Užvakar naktį prohibicijos įstatymo vykintojai Manhattane iškrėtė 11 vietų ir užgriebė įvairių alkoholinių gėrimų vertės $300,000. Apsčiausias radinys buvo Menorah Wine Co. sandėlyj, po No. 110 Bowery.

Brindell turės eiti kalėjiman.

Paskilbęs savo lupikystėmis bei kyšių ėmimu Robert P. Brindell, kuris 3 d. vasario augštesniojo teismo yra pripažintas kaltu ir nuteistas nuo 5 iki 10 metų Sing Sing kalėjiman, buvo apeliavęs savo bylą į augštesnį teismą, bet jo apeliacija atmesta ir teisėjas Nathan Bijur patvirtino pirmesnio teismo nuosprendį.

Matomai, tam niekadariui prisieis kelius metus pabūti ant "kazionos" duonos.

Nedėlioj bus puikus koncertas.

L. D. L. D. II Apskritis nesnaudžia. Sekančioj nedėlioj jis ruošia puikų koncertą ir šokius. Įvyks Labor Lyceum svetainėj, Brooklyne. Koncerte dalyvaus daugelis solistų ir trys darbininkų chorai.

Draugai darbininkai, atsilankykite į šį koncertą. Bus daugelis svečių iš New Yorko apielinkės. Sykiu paremsite Antrąjį apskritį.

DIDELIS KONCERTAS

Rengia

POLITICAL DEFENSE COMMITTEE

Įvyks

NEDĖLIOJ, BALANDŽIO (APRIL) 3 DIENĄ, 1921

HUNT'S POINT PALACE

163 St. ir Southern Boulevard,

Bronx, N. Y.

Prasidės 2 val po pietų

Šiame koncerte dalyvaus vieni iš gabiausių artistų. Taipgi vienas smuikininkas bus tik pribuvęs iš Petrogrado. Taigi bus proga susipažinti. **Tikietas 75c.**

Tikietus malonėkite nusipirkti dabar, nes vėliau gali pritrūkti. Tikietus galima gauti "Laisvęs" ofise ir pas unijos delegatą J. A. Bekampį.

Kviečia visus ateiti KOMITETAS.

Atydai darbininkiškų organizacijų Chicagoj ir apielinkėje.

Pagrįžau atgal į Chicagą ir parūpinu puikiausią muziką, kaip ir pirmiaus, del koncertų ir balių. Groju Darbininkų Himną, Internacionalą ir kitus; "Jazz" (džez) ir lietuviškus šokius.

K. Pocius,

12231 So. Wallace St.,

W. Pullman, Ill.

Phone Pullman 1426.

PAJIEŠKOJIMAI

EXTRA!

Pajieškau draugio Turskio. Turiu labai svarbų reikalą jam pranešti. Drg. Turskiui yra skiriama keletas šimtų dolerių, jei tik greitu laiku atsišauks. Tulas laikas tam atgal, jis gyveno Waukegan, Ill. Waukegano draugai pranešė, kad jis išvažiavęs į Chicagą ,o iš ten į Jolliet, Ill. Jei kas žino, kur Turskis gyvena, praneškite jam arba pats lai atsišaukia per Special Delivery šiuo antrašu:

A. Čypas,

1600 E. 26th St., Cleveland, Ohio.

67—77

Pajieškau savo draugų V. Sabaliausko ir Petro Krištopavičiaus, paeina iš Kauno rėdybos, Panevėžio pavieto, Papilės parapijos, Krikščių kaimo. Malonėkite atsišaukti.

G. M. Lapenis,

2457 W. Polk St., Chicago, Ill.

Pajieškau savo draugo J. Galenskos; metai laiko tam atgal, gyveno Cleveland, Ohio. Paskui turėjo farmą kur tai apie Charlston, Ohio. Dabar, girdėjau, gyvena Brooklyn, N. Y. Jis pats arba žinanti jį malonėkite man pranešti, už ką būsiu labai dėkingas. Turiu labai svarbų reikalą.

K. Kasparas,

4342 S. Maplewood Ave.,

Chicago, Ill.

78—79

PARDAVIMAI

PARSIDUODA šešių kambarių geri rakandai (furniture) ir siuvama mašina už prieinamą kainą; galima pirkti ir kavalkais. Reikalaujanti atsišaukite pas

J. Matiošaitis,

455 Grand St., Brooklyn, N. Y.

76—78

PARSIDUODA puikus saliūnas visokiomis tautomis apgyventoj vietoj. Biznį galima daryti gana gerą, nes randasi prie pat automobilių trakto. Kas norite nusipirkti gerą biznį, tai atsišaukite greitai šiuo adresu:

Roikaway Blvd ir 86th St.,

Woodhaven, L. I.

77—80

PARSIDUODA namas 3 šeimynoms, su maudynėmis, po 6 rūmus ant flioro, vidurinis flioras tuščias.

I. Gribauskas,

1148 Glenmore Ave., Brooklyn, N. Y.

ANT PARDAVIMO arba RANDOS dvi kriaučių dirbtuvės, viena su 26 mašinomis, kita su 36 mašinomis.

Petrulis ir Gribauskas,

24 Catherine St., Brooklyn, N. Y.

Tel. 3869.

REIKALAVIMAI

REIKALINGAS geras siuvėjas prie abelno vyriškų drapanų dirbimo. Geros išlygos ir pastovus darbas. Platesnių informacijų klauskite laišku.

V. Tamošaitis,

210 W. Main St., Collinsville, Ill.

76—80

REIKALINGAS kambarys del vieno vyro, pas gerus iršvarius žmones ir kurie galėtų pagaminti valgį. Geistina būtų Williamsburgo apielinkėje. Turinti tuščią kambarį malonėkite pranešti greitai sekančiu adresu:

J. Sakalauskas,

193 Grand St., Brooklyn, N. Y.

77—78

REIKALINGAS geras siuvėjas prie kostumieriško darbo. Atsišaukite tuoj.

51 Hudson Ave., C. Brooklyn, N. Y.

76—78

PUIKIAUSIAS KONCERTAS

— Rengia —

RENGIA LIET. DARB. LIT. DRAUGIJOS II APSKRITIS

NEDĖLIOJ

3 BALANDŽIO (APRIL), 1921

Labor Lyceum Svetainėj

949 Willoughby Ave., Brooklyn, N. Y.

Prasidės 3 val. po pietų.

Gerbiamieji Darbininkai!

Nuoširdžiai kviečiame atsilankyti į šį puikų koncertą. Mes nematome reikalo daug aiškinti, kuriais tikslais L. D. L. D. II Apskritis rengia šį pasilinksminimą. Jis nori ,kad viso New Yorko ir apielinkės, viso L. D. L. D. II Apskričio nariai ir visi kiti darbininkai nors sykį į metus susivažiuotų bendrai pasilinksminti. Jis nori, kad viso Brooklyno, New Yorko ir jo apielinkės lietuviai darbininkai susivažiuotų pasiklausyti puikių darbininkiškų chorų ir solistų dainų.

Koncerte dalyvaus: Aido Choras, Darbininkų Choras, Sietyno Choras, Kanklių Orkestra, A. B. Arlauskas, smuikininkas Petrauskas ir kiti žymųs solistai.

Po koncerto tęsis šokiai. Įžanga 50c ir 75c.

RENGIMO KOMITETAS.

Tikietus galima gauti "Laisvės" ofise ir 79 Hudson Ave., C. Brooklyne.

Koncertas ir Balius

RENGIA LIET. DARBININKŲ LIT. DRAUG. 147 KUOPA

2 BALANDŽIO (APRIL), 1921

Palace Hall

708 — 3rd Ave., tarpe 22nd ir 23rd Sts., S. Brooklyn, N. Y.

Durys atdaros nuo 7:30. Programas prasidės nuo 8 v. vak.

PO KONCERTUI BUS ŠOKIAI.

Programo išpildyme dalyvaus geriausios spėkos, kaip tai: C. Brooklyno Darbininkų Choras, po vadovyste L. Eremino; Kanklių Orkestra, taipgi Kanklių kvartetas ir duetas; solistai K Menkeliuniutė-Januškienė, A. B. Arlauskas dar pirmu kartu So. Brooklyne.

Taigi lai visi žino, kad šis koncertas bus žavėjantis, kuris užganėdins kiekvieną.

ĮŽANGA 35 CENTAI.

KOMITETAS.

Šokiai ir šeimyniškas Vakarėlis

Rengia

LIETUVOS NAŠLAIČIŲ ŠELPIMO KOMITETAS

(Naudai Lietuvos našlaičių)

SEREDOS VAKARE **6 Balandžio-April, 1921**

Knapp Mansion 554 Bedford Ave., kampas Ross St., Brooklyn, N. Y.

Pradžia 8 valandą vakare. Įžanga $1.00 ypatai.

Širdingai kviečiame kiekvieną atsilankyti į šį vakarėlį, ne tik kad maloniai ir smagiai laiką praleisti, pasišoksit, pasilinksminsit, bet užvis svarbiausį darbą atliksite — sušelpsite Lietuvoje likusius kūdikėlius-našlaičius, kuriems baisioji karė išplėšė penėtojus-tėvelius. Nuo šio vakarėlio visas pelnas skiriamas Lietuvos našlaičių sušelpimui. Nepamirškite dienos ir vietos.

Kviečia

LIETUVOS NAŠLAIČIŲ ŠELPIMO KOMITETAS.

Nuga-Tone

Sugrąžina man sveikatą ir pajiegas, saka Ponas Matusevicis

Dalzell, Ill.

"Ištariu savą neaprubežiotą padėkavojimą už jusu vaistus, Nuga-Tone, kurios duoda tvirtumą visam kunui. Jos duoda naują gyvybę. Buvau labai nusilpnetas ir išdaviau daug pinigų už visokius vaistus bet nieka ne gelbieje. Kaip tik pradiejau imti Nuga-Tone, atgavau savą sveikatą ir pajiegas. Jie numeti man lazdą ir davi energiją ir tvirtumą. Galiu dabar atlikti trys sykius daugiaus darba negut pirmiaus ir ne jaučiu payargimo ir par tai galiu pasakyti, jog Nuga-Tone yra geriausis vaistas ir geriausis atgaivitois sveikatos. Lenkiu savą galvą preš tuos, kurie sutaisą tuos vaistus ir kožnam patariu Nuga-Tone."

PETRAS MATUSEVICIS.

Nuga-Tone priduoda didesni veiklumą ir tvirtumą visiems gyvybės pajiegoms, yra stebuklingas vaistas dėl silpnu, nervuotu, sunaikintu vyru ir moteriu. Duoda naują gyvybę jaknoms ir žarnoms, atgaivin inkštus, išmeta nuodingas atmatas, prašalin gazus ir išputimus, nepriimną kvapą ir išvala liežuvio apvilkimus. Duoda puiku apetitą, gierą gruomulavimą, nuolatinius nervus ir tvirtą, pastiprinanti miegą.

Kožna bonkuti Nuga-Tone talpin pilną vieną mėnesi gydymą, o prekė yra $1.00. Gaukite bonkuti šiandien pas savą aptiekoriaus, imkite per 20 dienų ir jeigu ne busite visai užganedinti, aptiekorius sugrąžis jums jusu pinigus. Jeigu negalite gauti pas aptiekoriaus, siuskite mums $1.00 o gausite pilną mėnesi gvarantuotą gydymą, apmokietą pačtą. NATIONAL LABORATORY, 537 So. Dearborn St., Chicago, Ill.

DR. J. J. VIZGIRDAS

LIETUVIS GYDYTOJAS

Gydo Moterų ir Vyrų Užsisenėjusias Ligas.

1828 Cass Ave., St. Louis, Mo.

LIETUVIS FOTOGRAFAS IR MALIORIUS

Dvi puikiausios Galerijos

MOTIEJUS KICHAS

227 Bedford Ave., 579 Grand St.

tarpe N. 4 ir 5 Sts. Prie Lorimer St.

BROOKLYN, N. Y.

Telephone 2820 Greenpoint.

J. GARŠVA

GRABORIUS (Undertaker)

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS

Išbalsamuoja ir laidoja numirusius ant visokių kapinių.

Parsamdau Automobilius ir Karietas Veseilijoms, Krikštynoms ir šiaip pasivažinėjimams.

231 Bedford Ave., Brooklyn, N. Y. 264 Front St. C. Brooklyn, N.Y.

Telephone 2851 Greenpoint.

J. Levandauskas

GRABORIUS

272 BERRY STREET, BROOKLYN, N. Y.

KAS NAUDOJA PAIN-EXPELLERĮ?

Darbininkas naudoja palengvinimui skaudamų muskulų nuo įtempto sunkaus kasdieninio darbo.

Ukininkas naudoja jį ir negalėtų apseiti be jo. Pain-Expelleris laikomas garbingoj vietoj kiekvieno ukininko namuose, kur gali atsitikti netikėtas staigus ligos užpuolimas, nelaimingas atsitikimas ir daugybė kitų nelaimių ištikti.

Dirbtuvės darbininkas naudoja Pain-Expellerį, nuo pečių skaudėjimo, skausmo šone, šalčio ir kitų mažų nesveikumų, kurie grumoja pertraukimu galimybės uždirbti kasdieninę duoną.

Angliakasys naudoja Pain-Expellerį nuo reumatiškų skausmų, strėnų diegimo, neuralgijos ir kitų atsitikimų jo pavojingam užsiėmime, kad užlaikius savo sveikatą ir energiją.

Namų šeimininkė naudoja Pain-Expellerį, kuomet vaikai nupuola ir susimuša— nuo musių įkandimo ir kitų vabalų įgilimo ir ten, kur geras linimentas reikalingas.

Visi naudoja Pain-Expellerį.

NAMAI IR FARMOS

Ant pardavimo mūriniai ir mediniai namai, su dideliu pasirinkimu, mažu įnešimu ir prieinamiausia kaina, Brooklyno mieste ir visuose priemiesčiuose: East New York, Jamaica, Maspeth, Ridgewood, Greenpoint, Flatbush, So. Brooklyn ir C. Brooklyn.

1 fam. — nuo $1,500 iki $10,000; įmokėti ant $1,000 nuo $150 iki $200
2 fam. — $1,800 iki $10,000 6 fam. — $3,800 iki $18,000
3 fam. — $2,500 iki $13,000 8 fam. — $4,090 iki $20,000
5 fam. — $3,500 iki $15,000 20 fam. — $11,000 iki $80,000

Budavojame namus ir duodame morgičius ant namų.

Kas per mūsų prirodymą perka, nieko nemoka, mums ir apmokame teisingai.

Ant pardavimo 200 farmų su triobomis ir gyvuliais apie New Yorką, Jersey, South Island ir kitose valstijose, kur geriausios žemės, prie girių, vandenų ir mūsų tautos apgyventa. Parduodame su mažu įnešimu ir lengvu išmokėjimu.

B. ZINIS REALTY CO.

BRANCH OFFICE:

420 LORIMER STREET (pagal Grand Street), BROOKLYN, N. Y.

Tel. 3929 Stagg.

Pasarga Detroito Lietuviams Darbininkams

Čia randasi dvi lietuviskos aptiekos, kuriose galima pirkti vaistus daug prieinamesne kaina, negu kur kitur, ypac dabartiniame krizio laike.

A. M. KISHON

Aptiekorius Savininkas

8624 JOS. CAMPAU AVE. ir 5046 CHENE ST., DETROIT.

VYRAI Moters **KODEL KENČIAT?**

Pavelikit Man Suteikti Jums Pagelbą

su savo ilgu praktišku patyrimu gydymosi aprybuotu ir ilgai stovinčių komplikuotų negalėjimų. Daugelis išgydytų pacientų iš New Yorko, Brooklyno, New Jersey ir apielinkių, gali ypatiškai paliudyti apie pasekmes aplaikytas iš mano gydymo būdų. Jeigu aš negalėsiu pagelbėti jums, tai aš ir pasakysiu taip ir visi patarimai yra duodami veltui, tai ko-gi gaišoti.

VIENOS SAVAITĖS GYDYMAS

Po mano atsargaus išegzaminavimo ir vienos savaitės gydymo, jūs persitikrinsite, jog mano gydymo būdai ištikrųjų suteikia užganėdinančias pasekmes.

Patarimai Visiškai **DYKAI** Ateikit šiandi

Jeigu Jūs Kenčiat nuo Silpnumo Kraujo ir Nervų Suirimo, Svaiglio, OdosLigų, nuo vaidinimosi akyse, Trumpos Atmities, Silpnų ir Nepastovių Nervų, Nemiegojimo, Skaudėjimo Kakle ir Pečiuose, Reumatizmo arba sustyrusių Sąnarių, Skaudančios Gerklės, Skilvio arba Vidurių Gėlimo ir Užkietėjimo. ATEIKITE PAS MANE.

Gydau elektra, leidžiu gyduoles kraujan ir taipogi vartoju apsausinimo būdus, užtikrindamas geriausias pasekmes.

Dr HANNON, Specialistas 146 E. 14th St., New York priešais Tammany Hall

Ofiso valandos: dienomis nuo 9 ryto iki 4 po pietų, vakarais: nuo 6 iki 8. Nedėldieniais ir šventadieniais nuo 10 ryto iki 3 po pietų.